

Frøberg, Anne; Pay, Bendik; Kristiansen, Espen et al.

Book

På nett med betalingskort over landegrensene : om utviklingen i netthandelen siden 2010

Provided in Cooperation with:

Statistics Norway, Oslo

Reference: Frøberg, Anne/Pay, Bendik et. al. (2020). På nett med betalingskort over landegrensene : om utviklingen i netthandelen siden 2010. Oslo : Kongsvinger : Statistisk sentralbyrå.

This Version is available at:

<http://hdl.handle.net/11159/4071>

Kontakt/Contact

ZBW – Leibniz-Informationszentrum Wirtschaft/Leibniz Information Centre for Economics
Düsternbrooker Weg 120
24105 Kiel (Germany)
E-Mail: [rights\[at\]zbw.eu](mailto:rights[at]zbw.eu)
<https://www.zbw.eu/>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Dieses Dokument darf zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden. Sie dürfen dieses Dokument nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, aufführen, vertreiben oder anderweitig nutzen. Sofern für das Dokument eine Open-Content-Lizenz verwendet wurde, so gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der Lizenz gewährten Nutzungsrechte. Alle auf diesem Vorblatt angegebenen Informationen einschließlich der Rechteinformationen (z.B. Nennung einer Creative Commons Lizenz) wurden automatisch generiert und müssen durch Nutzer:innen vor einer Nachnutzung sorgfältig überprüft werden. Die Lizenzangaben stammen aus Publikationsmetadaten und können Fehler oder Ungenauigkeiten enthalten.

<https://savearchive.zbw.eu/termsfuse>

Terms of use:

This document may be saved and copied for your personal and scholarly purposes. You are not to copy it for public or commercial purposes, to exhibit the document in public, to perform, distribute or otherwise use the document in public. If the document is made available under a Creative Commons Licence you may exercise further usage rights as specified in the licence. All information provided on this publication cover sheet, including copyright details (e.g. indication of a Creative Commons license), was automatically generated and must be carefully reviewed by users prior to reuse. The license information is derived from publication metadata and may contain errors or inaccuracies.

På nett med betalingskort over landegrensene

Om utviklingen i netthandelen siden 2010

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2020 / 4

Anne Frøberg, Bendik Pay, Espen Kristiansen, Mats Kristoffersen
og Ellen Stafne Western

*Anne Frøberg, Bendik Pay, Espen Kristiansen,
Mats Kristoffersen og Ellen Stafne Western*

På nett med betalingskort over landegrensene
Om utviklingen i netthandelen siden 2010

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 29. januar 2020

ISBN 978-82-587-1060-5 (trykt)
ISBN 978-82-587-1061-2 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

I Meld. St. 9 (2018-2019) Handelsnæringen - når kunden alltid har nett, pekes det på at det er behov for mer statistikk som belyser netthandel. Statistisk sentralbyrå har utarbeidet en rapport med bred og detaljert informasjon knyttet til netthandelen. Rapporten har opplysninger om grensekryssende bruk av betalingskort over internett for perioden 2010 - 2018 basert på transaksjonsdata som ikke har blitt publisert tidligere. Den har også med beregninger som brukes til nasjonalregnskapet av nordmenns netthandel fra utlandet, medtatt beregninger av beløp under 350 kroner, og statistikk for privatpersoners import av varer til en verdi av mellom 350 og 3000 kroner. Rapporten har dessuten med opplysninger om hvilke personer som utfører netthandel mot utlandet, inndelt etter kjønn og alder. Dette er opplysninger som også publiseres som egen statistikk. I tillegg omtaler rapporten statistikk som SSB publiserer om handel mot norske nettsteder basert på Skatte- direktoratets oppgaveregister. Den beskriver også datamaterialet og belyser styrker og svakheter ved kilder, beregninger og metoder.

Rapporten er resultat av et tverrfaglig samarbeid i SSB med informasjon fra flere fagmiljøer. Publikasjonen er utarbeidet av Anne Frøberg, Bendik Pay, Espen Kristiansen, Mats Kristoffersen og Ellen Stafne Western. Mehmet Toraman har bidratt med å tilrettelegge tabeller og diverse oversikter basert på transaksjonsdata som viser bruk av kort over landegrensene. Rapporten er finansiert av Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 23. januar 2020

Lasse Sandberg

Sammendrag

Denne rapporten inneholder ny statistikk for grensekryssende betalinger med betalingskort over internett for 2010 – 2018 basert på transaksjonsdata fra alle i Norge som utsteder og registrerer bruk av internasjonale betalingskort. Rapporten viser også beregninger i SSB til nasjonalregnskapet av nordmenns netthandel i utlandet, medtatt beløp under 350 kroner, og statistikk for privatpersoners import av varer for mellom 350 og 3000 kroner basert på tolldata. Rapporten har videre med statistikk basert på spørreundersøkelser om personer som handler på nett etter kjønn og alder. I tillegg omtaler rapporten statistikk som SSB har publisert siden 2008 for handel mot norske nettsteder, basert på Skattedirektoratets oppgaveregister.

- Statistikken for grensekryssende betalinger med kort over internett viser en sterk vekst i netthandelen med kort over landegrensene. I 2018 brukte innlendinger kort i utenlandske nettbutikker for et fem ganger så høyt beløp som i 2010, 65,7 milliarder kroner. Nettbruken utenlands var også større enn nettbruken med norske kort innenlands. Nesten halvparten av bruken av norske kort i utlandet skjedde mot internett i 2018, mot 25 prosent i 2010. Utlendingenes netthandel med kort i Norge er lavere, men har også vokst betydelig, fra 3 milliarder kroner i 2010 til 20,3 milliarder i 2018.
- Bruken av norske kort på nett i utlandet fordelte seg med 84,7 millioner kjøp av varer for i alt 23,2 milliarder kroner og 46,4 millioner kjøp av tjenester for 36,9 milliarder kroner i 2018. Digitale varer og tjenester har blitt en viktig del av denne handelen. I alt ble det registrert 44,8 millioner kjøp på brukersteds-koder som går til iTunes, Spotify, Netflix mv. for 5,7 milliarder kroner. En stor del av annen varehandel gjaldt klær og sko (3,6 milliarder kroner) og elektriske varer (3,4 milliarder kroner). Mye tjenestehandel ellers gjaldt flyreiser og annen transport (i alt 17 milliarder kroner) og overnattings- og serveringsvirksomhet 2,9 milliarder kroner. I tillegg ble det overført penger for i alt 5,6 milliarder kroner.
- Gjennomsnittsbeløpet for netthandelen med norske kort i utlandet har gått ned som følge av mer kjøp av digitale produkter og tollfritak for varer inntil 350 kroner inklusive transport og forsikring, som ble innført i 2015. Nedgangen gjaldt varer. I 2018 var hvert kjøp av varer og tjenester i snitt på henholdsvis 274 og 654 kroner, mot 556 kroner og 646 kroner i 2010.
- Mer enn 95 prosent av utlendingenes netthandel med kort i Norge gjelder kjøp av tjenester. I 2018 var det kjøp av flyreiser for 16,9 milliarder kroner på flyreiser og 1,3 milliarder kroner på annen transport.
- Over 90 prosent av handelen med norske kort på nett i utlandet i 2018 gjaldt EU-land der det særlig ble brukt store beløp i Sverige og Storbritannia. 72 prosent av omsetningen med utenlandske kort i norske nettbutikker gjaldt kjøp fra EU-land. I de senere årene har det vært økning i bruken av kort fra Amerika (USA) og Asia i norske nettbutikker.
- Statistikken for netthandel fra ulike leverandører etter kjønn og alder viser at andelen i befolkningen som har kjøpt eller bestilt varer eller tjenester på nettet økte fra 25 prosent i 2009 til 36 prosent i 2019.
- I endelig nasjonalregnskap for 2017 ble husholdningenes import av varer for under 350 kroner beregnet til 7,7 milliarder kroner i 2017. Statistikken for utenrikshandel basert på tolldata viser at det ble fortollet varer til en verdi på mellom 350 kroner og 3000 kroner, importert av privatpersoner, for i alt 1,8 milliarder kroner i 2018.

Abstract

This report contains new statistics for online cross-border payments using payment cards for 2010–2018 based on transaction data from all parties in Norway who issue and record the use of international payment cards. The report also shows Statistics Norway's national accounts' estimates for online shopping abroad among the Norwegian population, including amounts below NOK 350, and statistics on individuals' imports of goods valued between NOK 350 and NOK 3000 based on customs data. Furthermore, the report includes online shopping statistics broken down by gender and age. In addition, the report provides statistics that Statistics Norway has published since 2008 on Norwegian retail websites, based on the Directorate of Taxes' Register of the Reporting Obligations of Enterprises.

- The statistics on online cross-border payments using payment cards show that Norwegians using payment cards in foreign retail websites spent five times as much in 2018 as in 2010, with a total of NOK 65.7 billion. Online shopping on foreign websites was also greater than online shopping using Norwegian cards in Norway. Almost half of all Norwegian payment card use took place online in 2018, compared to 25 per cent in 2010. Foreigners' online shopping using cards in Norway is lower, but this has also seen substantial growth, from NOK 3 billion in 2010 to NOK 20.3 billion in 2018.
- Purchases of goods and services with Norwegian cards on foreign websites amounted to NOK 23.2 billion and NOK 36.9 respectively in 2018. Digital goods and services are important parts of this trade. Purchases totaling NOK 5.7 billion were registered for user locations going to iTunes, Spotify, Netflix etc. A large part of other retail trade was for clothing and footwear (NOK 3.6 billion) and electrical goods (NOK 3.4 billion). A large portion of services related to flights and other transport (NOK 17 billion) and accommodations and dining (NOK 2.9 billion). In addition, money with a value of NOK 5.6 billion was transferred.
- The average amount of e-commerce purchases of goods with Norwegian cards abroad went down because of more purchases of digital products and customs exemptions for goods up to NOK 350 which were introduced in 2015. In 2018, the average purchase of goods and services was NOK 274 and NOK 654 respectively, compared to NOK 556 and NOK 646 in 2010.
- More than 95 per cent of foreigners' online shopping using cards in Norway related to the purchase of services. In 2018, flight purchases totalled NOK 16.9 billion, while other transport totalled NOK 1.3 billion.
- More than 90 per cent of online shopping using Norwegian cards abroad in 2018 stemmed from EU countries, where large sums were used especially in Sweden and the United Kingdom. Seventy-two per cent of sales using foreign cards in Norwegian online stores related to purchasers from EU countries. In recent years, there has been an increase in the use of cards from the USA and Asia in Norwegian online stores.
- The statistics on online shopping from various suppliers by gender and age show that the proportion of the population who bought or ordered goods or services online increased from 25 per cent in 2009 to 36 per cent in 2019.
- In the final national accounts for 2017, households' imports of goods below NOK 350 were estimated at NOK 7.7 billion. Statistics on external trade based on customs data show that for imports by private individuals, the total customs duty paid on goods valued at between NOK 350 and NOK 3000 was NOK 1.8 billion in 2018.

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag.....	4
Abstract.....	5
1. Innledning.....	7
1.1. Bakgrunn.....	7
1.2. Rapportens oppbygging.....	7
2. Om statistikkene. Kilder, metoder og beregninger.....	9
2.1. Statistikk for grensekryssende betalinger med kort over internett.....	9
2.2. Statistikk for utenrikshandel basert på tolldata.....	10
2.3. Statistikk for netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder.....	11
2.4. Statistikk for handel mot norske nettsteder.....	11
3. Vurdering av datagrunnlaget.....	13
3.1. Statistikk for grensekryssende betalinger med kort over internett.....	13
3.2. Statistikk for utenrikshandel basert på tolldata.....	16
3.3. Statistikk over netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder.....	16
3.4. Sammensetningen av data fra ulike statistikker.....	16
4. Utviklingen i grensekryssende betalinger med kort over internett.....	18
4.1. Kraftig vekst i all bruk av kort siden 2010.....	18
4.2. Bruk av kort over internett på varer, tjenester og overføringer.....	21
4.3. Geografisk fordeling.....	24
4.4. Netthandel av varer.....	30
4.5. Netthandel av tjenester.....	33
4.6. Overføringer.....	36
5. Beregninger av utenlandsk netthandel i nasjonalregnskapet og netthandel til under 350 kroner.....	38
5.1. Om beregningene.....	38
5.2. Kilder til usikkerhet i nasjonalregnskapets bruk av kortdata.....	39
5.3. Nasjonalregnskapets tall for utenlandsk netthandel og import av varer for under 350 kroner.....	40
6. Statistikk for utenrikshandel basert på tolldata.....	41
7. Netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder 2009 - 2019.....	42
Referanser.....	44
Vedlegg A: Grensekryssende betalinger med kort (last ned tabeller i Excel).....	45
Vedlegg B: Tolldata (last ned tabeller i Excel).....	45
Figurregister.....	46
Tabellregister.....	47

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Regjeringen har utarbeidet Meld. St. 9 (2018-2019) Handelsnæringen - når kunden alltid har nett, der det har blitt trukket frem at det er behov for mer statistikk som belyser fysisk grensehandel og netthandel fra utlandet.

Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Statistisk sentralbyrå om å utarbeide en rapport om netthandel over landegrensene. Utgangspunktet for henvendelsen er at det er lite statistikk på dette området selv om netthandel i de senere årene har utviklet seg til å bli en betydelig del av handelen. Det er ønskelig med data som kan belyse utviklingen i netthandelen de senere år fordelt på varegrupper og tjenester. Denne rapporten belyser netthandel både med ny statistikk basert på transaksjonsdata og beskrivelser av beregninger og statistikk som har blitt publisert tidligere med utgangspunkt i tolldata, opplysninger fra Skattedirektoratet og spørreundersøkelser. Den nye statistikken for grensekryssende betalinger med kort over internett foreligger i en første versjon. Utvalg og inndelinger av data kan bli endret og tall kan bli revidert ved senere publiseringer. Ulike kilder for de omtalte statistikkene gir forskjellige rammebetingelser for bruk og tolkning av data i rapporten.

1.2. Rapportens oppbygging

SSB har flere statistikker som på ulike måter forteller noe om netthandel. Kapittel 2 omtaler kilder som er brukt til produksjon av statistikker med grunndata til beregninger av netthandel mv. Kapittel 2.1 gir en redegjørelse for transaksjonsdataene som brukes til statistikk for grensekryssende betalinger over internett. Kapittel 2.2 beskriver statistikk for privatpersoners import av varer til en verdi av mellom 350 og 3000 kroner basert på tolldata. Kapittel 2.3 omtaler produksjonen av statistikk for netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder, mens kapittel 2.4 omtaler statistikk over innenlandsk netthandel basert på informasjon fra Skattedirektoratets oppgaveregister.

Kapittel 3 gir en redegjørelse for styrker og svakheter i datagrunnlagene for statistikkene som er omtalt ovenfor. Forskjeller i kildene til de ulike statistikkene er omtalt i kapittel 3.5.

Kapittel 4 viser utviklingstrekk for grensekryssende betalinger med kort over internett for perioden 2010 – 2018, med omtale av utviklingen i totaltall og i fordeling på varer, tjenester eller overføringer. Videre gis det en beskrivelse av hvordan internetthandelen fordeler seg på ulike land og landgrupper. Kapitlene 4.4 og 4.5 gir en detaljert beskrivelse av ulike varer og tjenester som kjøpes på nettet over landegrensene.

Kapittel 5 omtaler beregninger i nasjonalregnskapet av netthandel i utlandet og den delen av netthandelen som skal gjelde beløp under 350 kroner. Kapittel 5.1 beskriver beregninger av tall. Kapittel 5.2 omtaler kilder til usikkerhet ved bruk av kortdata til nasjonalregnskapet, mens kapittel 5.3 viser nasjonalregnskapets beregnede tall for utenlandsk netthandel og import av varer for under 350 kroner.

Kapittel 6 omtaler tolldata mens kapittel 7 viser resultater fra spørreundersøkelser om netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder for årene 2009–2019.

Tabellvedlegg A med arkfanene A1-A6 gir detaljert oversikt over antall transaksjoner og omsetning med norske betalingskort i utlandet og utenlandske betalingskort i Norge over internett inndelt i hovedkategorier for bruk av kort

(varer, tjenester og overføringer) og land (de største enkeltlandene og ellers større geografiske områder) og deretter igjen fordelt på næringskoder (NACE, 2-siffer) og til slutt brukerstedskoder (MCC-koder¹) for årene 2010-2018.

Tabellvedlegg B1 viser antall og verdier av samlefortollinger hver måned fra januar 2015 til november 2019, og tabellvedlegg B2 verdier av tolldeklarasjoner ved import av varer til en verdi av inntil 3000 kroner hver måned fra januar 2010 til november 2019. Varene er inndelt slik tollmyndighetene klassifiserer varer i henhold til tolltariffen.

¹ Merchant Category Code. Firesifret internasjonal standard oppført i ISO 18245 for å klassifisere virksomhet etter typer varer og tjenester

2. Om statistikkene. Kilder, metoder og beregninger

2.1. Statistikk for grensekryssende betalinger med kort over internett

SSB har fra og med 2010 samlet inn opplysninger både om samlet bruk av betalingskort over landegrensene og om grensekryssende betalinger med kort over internett. Både den samlede kortbruken og bruken av kort over internett er fordelt etter land og brukerstedskoder/MCC-koder.

Opplysningene er innhentet gjennom kvartalsvise rapporter fra alle aktører i det norske kortmarkedet som har direktelisens fra utenlandsk internasjonalt kortselskap som kortutsteder/«issuer» og/eller direktelisens for å registrere og løse inn korttransaksjoner/«acquirer». Aktører med direktelisens som «issuer» leverer opplysninger om bruk av norske kort i utlandet. Aktører med direktelisens som «acquirer» leverer opplysninger om bruk av utenlandske kort i Norge. Rapporten er basert på fulltellingene som, med noen forbehold, skal gi dekkende oversikt over alle grensekryssende betalinger med betalingskort.

Transaksjonene som blir rapportert gjelder både bruk av fysiske kort og kort/kortkonti registrert virtuelt for bruk i mobiltelefoner til mobilbetalinger/ «wallet»² betalinger. Transaksjonene som danner grunnlaget for kartleggingen av netthandel er transaksjoner merket i kortsystemene med «card not present» og «credentials on file»³.

Kortbruken er inndelt i tre hovedkategorier, kjøp av varer, kjøp av tjenester og overføringer. Kjøp av varer og tjenester kjennetegnes ved at betalingen genererer en motytelse i form av en vare eller tjeneste til en verdi motsvarende beløpet som betales. Overføringene kjennetegnes ved at beløpet som trekkes fra kortet ikke umiddelbart og direkte genererer noen ytelse motsvarende verdien av beløpet som trekkes fra kortet. Overføringene gjelder rene pengeoverføringer (finansielle transaksjoner), overføringer til det offentlige (skatter, moms, bøter mm.) og overføringer til private organisasjoner.

Bruk av norske kort i utlandet er fordelt etter hvilke land de norske kortene er registrert brukt i. Bruken av utenlandske kort i Norge er fordelt etter hvilke land som de utenlandske kortene er utstedt i. Land rapporteres som en alfanumerisk kode med to bokstaver basert på internasjonal ISO-standard 3166. Norske nettsteder er definert som nettsteder tilhørende butikker med norsk adresse der faktisk handel skjer mot en norsk/norskeid butikk, Utenlandske nettsteder er definert som nettsteder der faktisk handel skjer mot en butikk med utenlandsk adresse, uavhengig av om domenet, herunder adressen til nettsiden, er utenlandsk eller norsk (med .no-adresse).

MCC-kodene er et felles internasjonalt standardisert sett av koder som kortselskapene tildeler brukersteder når de begynner å ta imot kortbetalinger. Kodene brukes for alle internasjonale kort unntatt Diners (Visa, Eurocard, Mastercard, American Express, Japanese Credit Bureau, China Union Pay, mv) for å dele inn brukersteder i kategorier. Diners' brukerstedskoder samsvarer bra med MCC-kodene. SSB har samordnet dem med MCC-koder i en sammenhengskatalog.

² «Wallet»: Betalingsløsninger som fungerer i en applikasjon til betalinger med mobiltelefoner, klokker, nettbrett, MAC, PC mv. Eks.: Apple Pay, Fitbit Pay mv.

³ Betalinger i tilfeller der kortinnehaveren har oppgitt kortdata til et brukersted for å kunne belaste kortet flere ganger framover til betalinger av abonnementer mv., herunder betalinger for strømtenester (Netflix, kjøp av musikk mm)

Koder for hoteller, bilutleiefirmaer og flyselskaper som inneholder navn er slått sammen til samlekode for navngitte hoteller, navngitte hoteller med casino, navngitte bilutleiefirmaer og navngitte flyselskaper av konfidensialitetshensyn.

SSB har også opprettet en sammenhengskatalog for å koble MCC-kodene opp mot en grov næringsfordeling, NACE rev. 2, på tosifret nivå. Denne næringsfordelingen vises i vedleggstabellene, som gir den mest detaljerte oversikten over netthandel med kort i rapporten. Siktemålet er at næringskodene kan gi nyttig tilleggsinformasjon om virksomheten hvor kort er brukt.

I en del tabeller og figurer som det vises til i tekst i kapittel 4 er varer og tjenester inndelt på et mer overordnet nivå, det vil si NACE på en-sifret nivå. Grupper på en-sifret NACE-nivå med lite kortbruk er slått sammen. Tallene viser omfattende netthandel på NACE-kode 47 Detaljhandel, unntatt med motorvogner, som dekker mange ulike varer. Denne koden er derfor delt inn i flere undergrupper basert på MCC-koder. Disse undergruppene går i en del tilfeller på tvers av inndelingen av varer i SSBs statistikk for utenrikshandel fordi inndelingen av produkter som MCC-kodene gir, ikke samsvarer med inndelingene etter standardene BEC/SITC, som brukes i statistikken for utenrikshandel. Undergruppene av varer i kortstatistikken er så langt det er praktisk mulig tilpasset SSBs grensehandelsundersøkelse, men vil i en del tilfeller også gå på tvers av inndelingen av varer i denne undersøkelsen.

Noen brukerstedskoder/MCC-koder gir spesifikk informasjon om hva brukerstedet selger mens andre representerer et bredere produktspekter. Dette gjelder særlig varer. I rapportens tabeller og figurer er MCC-kodene som representerer et bredt spekter av varer skilt ut som en egen gruppe, «Brukerstedskoder med diverse varer». De største postene her gjelder «postordresalg/katalog» og «diverse detaljister», men også supermarkeder og Taxfree butikker inngår i denne gruppen.

2.2. Statistikk for utenrikshandel basert på tolldata

Forenklet tollekspedisjon og periodisk deklareringsordning av lavverdisendinger til privatpersoner trådte i kraft fra 25. mars 2009. Ordningen gjaldt opprinnelig for sendinger til privatpersoner med verdi mellom 200 og 1 000 kr. Fra 1. januar 2015 ble nedre verdigrense økt til 350 kr, mens den øvre grensen i praksis ble endret til 3 000 kr, ekskludert frakt og forsikring, fra og med 1. juli 2015. De såkalte samlefortollingene deklarerer på ett varenummer, uavhengig av innholdet i forsendelsene. Tillatelse til samlefortolling er gitt til en håndfull foretak som behandler store mengder post og forsendelser adressert til privatpersoner, etter søknad⁴ og vurdering mot krav gitt i tollforskriften.

Privatpersoners import kan fortolles også utenom ordningen for samlefortollinger. Disse varestrømmene kan identifiseres ved at deklarasjonene inneholder et personnummer i stedet for et organisasjonsnummer. Rapporten omfatter derfor to datasett basert på tolldeklarasjoner: Ett med import gjennom samlefortollinger, varenummer 0000.0044, og ett med andre vareforsendelser til privatpersoner med verdi på inntil 3 000 kr. Begge har månedlige data, og det sistnevnte har tidsserier brutt ned etter avsnittene i tolltariffen⁵. Tidsserien for varenummer 0000.0044 går fra januar 2015 til november 2019, mens tidsserien for annen import starter i januar 2010.

⁴ <https://www.toll.no/no/bedrift/import/deklarerings-av-varer/slik-far-et-foretak-tillatelse-til-samlefortolling/>

⁵ https://tolltariffen.toll.no/templates_TAD/Tolltariffen/Contents.aspx?id=358580&epslanguage=no

2.3. Statistikk for netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder

SSB publiserer statistikken «Bruk av IKT i husholdningene»⁶. I denne statistikken inngår tabell 11005 Netthandel fra ulike leverandørland siste 12 måneder, etter kjønn og alder (prosent) 2009 – 2019 i statistikkbanken.

Statistikken publiseres årlig og er basert på en spørreundersøkelse om blant annet netthandel, digitale ferdigheter, bruk av sosiale medier og lignende. Opplegget og spørreskjemaet for undersøkelsen er utarbeidet gjennom et felles europeisk prosjekt i regi av Eurostat/OECD. Statistikken omfatter et utvalg av den norske befolkningen fra og med 16 år til og med 79 år og deres bruk av og tilgang til informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). Den enkelte person er en statistisk enhet. Utvalget er trukket på grunnlag av befolkningsregisteret, og det blir trukket 2 000 personer i alderen 16-79 år pr. 31.12. året før undersøkelsen. Av disse er det ca. halvparten som svarer. Datainnsamlingen foregår hovedsakelig ved telefonintervju, og det er frivillig å delta i undersøkelsen. Intervjuene utføres i perioden april/mai hvert år.

Spørsmålet som tabell 11005 bygger på lyder som følger:

Du har sagt at du kjøpte eller bestilte varer eller tjenester over internett til privat bruk i løpet av de siste 12 måneder. Hvem kjøpte eller bestilte du fra, var det ...

(Flere svar er mulig)

1. norske leverandører
2. leverandører fra EU-land
3. leverandører fra resten av verden
4. leverandører med ukjent opprinnelsesland

Som følge av at undersøkelsen er frivillig vil enkelte sammensetninger av aldersgruppe og kjønn være overrepresentert blant respondentene, sammenlignet med andre sammensetninger. For at egenskapene til utvalget skal samsvare best mulig med populasjonen, vektet gruppene ulikt under utregning av resultatene.

Prosenttallene i tabellen fremkommer ved å dele antall respondenter som har svart ja på det aktuelle spørsmålet, på det totale antall respondenter som har besvart spørsmålet. I tabellen fremkommer det for eksempel at i 2019 har 43 prosent av menn i aldersgruppen 16-24 år kjøpt eller bestilt varer eller tjenester over internett fra leverandører i EU-land.

2.4. Statistikk for handel mot norske nettsteder

Som en referanse til grensekryssende netthandel kan det være interessant å se på utviklingen i innenlandsk netthandel med varer. SSB har publisert statistikk for omsetningen i varehandelen på nettet i norske butikker siden 2008.

Omsetning i netthandel publiseres i dag som en del av varehandel terminstatistikk for virksomheter med næringskode 45, 46 og 47⁷. Datakilde er Skattedirektoratets oppgaveregister. Populasjonen til den terminvise statistikken er momsplichtige enheter, det vil si foretak med en årsomsetning som overstiger 50 000 kroner.

⁶ <https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/statistikker/ikthus/aar>

⁷ Standard for næringsgruppering (NACE). Se https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/_attachment/85512?_ts=13b2d1a6dc8

NACE 45: Handel med og reparasjon av motorvogner, NACE 46: Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner og NACE 47: Detaljhandel unntatt med motorvogner

Populasjonen omfatter både norskregistrerte foretak og norskregistrerte utenlandske foretak (NUF) registrert i Foretaksregisteret med norsk adresse og ansatte som jobber i Norge.

Flere virksomheter er ikke med i statistikken, jf. tabell 2.2. Det gjelder:

- Virksomheter i stats- og kommuneforvaltningen (sektorkoder 6100 eller 6500)
- Foretakstype 07 (bedrifter er ikke med i statistikken), foretakstype 04 (hjelpeforetak), foretakstype 05, som er virksomheter til ikke næringsdrivende person (foretak med kun AAFY) og foretakstype 25 (bortsatt produksjon)
- NUF som er registrert med momsrepresentant (med c/o adresse) og er registrert uten ansatte i Norge.

Tabellene 2.1 og 2.2 viser omsetningen til virksomhetene som danner grunnlag for SSBs terminvise statistikk for netthandel

Tabell 2.1 Virksomheter i næringsgruppe 47.91 Postordrehandel og handel over internett, som er med i SSBs terminvise statistikk. Omsetning i mill. kroner

	2019	2018	2017
termin	3 696	3 352	3 118
termin	3 704	3 279	3 155
termin	3 941	3 577	3 519
termin		3 625	3 482
termin		3 821	3 693
termin		5 100	4 658

Tabell 2.2 Foretak som ikke er med i SSBs terminvise statistikk. Omsetning i mill. kroner

	2019	2018	2017
termin	628	502	360
termin	729	526	378
termin	845	637	478
termin		576	438
termin		627	459
termin		877	631

Summen av tabell 2.1 og 2.2 er omsetningen til alle virksomhetene som rapporterer omsetning i netthandel i Norge til Skatteetaten.

SSB mottar tall fra Skatteetaten tre ganger for hver termin (2-måneders periode). SSB mottar data om lag 2 måneder etter terminens utløp. Omsetningstall publiseres på ssb.no hver termin. I tillegg publiserer SSB en omsetningsindeks hvert kvartal.

I den terminvise statistikken beregnes nivåtall (faktisk omsetning) ved summering. Indeksen beregnes med utgangspunkt i termintall. For å splitte en termin ut på to måneder brukes antall virkedager i kvartalene. Når første og tredje kvartal skal publiseres, mangler det tall for henholdsvis andre og femte termin. Estimering av første kvartal foregår ved å multiplisere tall for første termin med endringen mellom første og andre termin året før. Når andre og tredje kvartal publiseres, blir de estimerte tallene fra forrige publisering byttet ut med innrapporterte tall.

Lenken nedenfor viser resultater fra statistikk som ble publisert i mai 2019:

<https://www.ssb.no/varehandel-og-tjenesteyting/artikler-og-publikasjoner/okt-omsetning-i-netthandel-i-2018>

3. Vurdering av datagrunnlaget

3.1. Statistikk for grensekryssende betalinger med kort over internett

Dekning

- Kortdataene dekker ikke all netthandel fordi slik handel også betales på andre måter enn med bruk av betalingskort. Klarna og PayPal er betydelige tilbydere av betalingsløsninger for netthandel som ikke kortstatistikken dekker. Data kan ikke hentes inn med hjemmel i statistikkloven fra disse aktørene fordi de er utenlandske. Klarna begynte å tilby sine tjenester i Norge i 2010, og har i dag ifølge sin nettside⁸ 10 prosent av markedet for e-handel i Nord-Europa. Det er grunn til å anta at minst en tilsvarende prosent av nordmenns e-handel skjer med Klarna. PayPal prosesserte ifølge sin nettside 3,7 milliarder mobilbetalinger/«wallet» betalinger i 2018. De ønsker ikke å oppgi sin omsetning i Norge av konkurransehensyn. Vi har derfor ikke grunnlag for å si hvor mye av netthandelen som skjer ved bruk av kort. Vi tar også forbehold om at bruk av utenlandske kort i Norge kan være registrert hos utenlandske «acquirere» som ikke kan ilegges oppgaveplikt. Dette kan forårsake noe underrapportering av bruk av utenlandske kort i Norge.
- På grunn av noen mangler i rapporterte opplysninger er beløp for internett-handel i statistikken noe lavere enn det som er reelt. Tilsvarende kan beløp for stedlig handel være overvurdert i SSBs data. Dekningsgraden i forhold til antatt samlet bruk av norske kort over internett i utlandet er estimert til 96 prosent for årene 2010 – 2017 og 95 prosent for 2018. Dekningsgraden i forhold til antatt samlet bruk av utenlandske kort over internett i Norge er estimert til 93 prosent for 2011 og 2012 og 96 prosent for 2015. For de andre årene (2010, 2013, 2014, 2016-2018) skal opplysningene om bruk av utenlandske kort i Norge dekke all bruk av utenlandske kort i Norge registrert av norske «acquirere».
- Utfall av opplysninger: To prosent av registrert antall transaksjoner med kort i utlandet mangler brukerstedskoder i 2010. En prosent av antall transaksjoner med utenlandske kort i Norge mangler landkoder i 2010 – 2012. Mangelen på brukerstedskoder og land som norske kort er brukt i er marginal (under en promille).

Datagrunnlag for hva som er netthandel

- Fram til 2018 i Norge, men muligens noe tidligere i utlandet, betydde «card not present» merking av transaksjonene at det hadde funnet sted en «fjernhandel» der kortinnehaveren ikke mottok varen/tjenesten på stedet. Denne merkingen har derfor vært et viktig kjennetegn i kortdataene. Etter at nye betalingsløsninger har kommet, som for eksempel Coopay der betalinger registreres ved lesing av QR-koder, betyr ikke «card not present» lenger nødvendigvis at personen ikke kjøper varen eller tjenesten på stedet. Dette har trolig en marginal betydning for skillet mellom nærhandel og fjernhandel i statistikk fram til i dag, men innebærer at «card not present» kjøp av matvarer mv. i fremtiden kan gjelde nærhandel betalt på en internett-plattform der kjøperen får varen på stedet.

⁸ <https://www.klarna.com/no/om-oss/fakta-og-statistikk/>

Inndelingen av kortbruk etter formål

- Kortdataenes brukerstedskoder gir i mange tilfeller bare en grov indikasjon på hva som er kjøpt. Eksempelvis rommer MCC-koden for navngitte flyselskaper både kjøp av tjenesten flyreise og kjøp av mat og andre varer på fly. MCC-kodene går i en del tilfeller også på tvers av skillet mellom varer og tjenester. Tildelingen av brukerstedskodene (MCC-kodene) bestemmes dessuten ut fra hva brukersteden *i hovedsak* tilbyr av varer og/eller tjenester. Statistikken for grensekryssende netthandel kan derfor ikke alene gi et klart skille mellom varer og tjenester eller mellom ulike typer varer/tjenester.
- Brukerstedskodene gir ikke eksakt informasjon for å dele dataene inn i ulike typer varer og tjenester. SSB har ikke opplysninger om hvilke virksomheter som ligger bak de ulike brukerstedskodene. Vi har kartlagt at på en del områder er tilsynelatende like virksomheter gitt ulike MCC-koder. Eksempelvis er betalinger av Netflix noen ganger registrert på brukerstedskoder med MCC-kode 5968 Markedsføring og salg av abonnement og noen ganger på MCC-kode 4899 for Kabel-/Betal-TV. Skillet mellom digitale varer og tjenester er også uklart. Brukersteder som selger svært like produkter, som TV, filmer osv. er merket med MCC-koder som gjelder både varer og tjenester. Eksempel på dette er at MCC-kode 5815 Digitale varer - audiovisuelle medier (bøker, filmer, musikk mv.) og MCC-kode 4816 Datanettverk/informasjonstjenester som blant annet brukes til Netflix og Spotify. Dette påvirker koblingene SSB lager mellom de aktuelle kodene, NACE-koder på tosifret nivå og inndelingen i varer og tjenester. MCC-kode 6012 Finansinstitusjon – salg og tjenester brukes i økende grad til overføringer i tillegg til salg av tjenester. Dette påvirker skillet mellom tjenester og overføringer.
- På MCC-kode 7995 Tipping (inkl. lotterier, casino, veddeløp) blir det registrert plussbeløp ved betalinger av tippekuponger mv. og negative beløp ved utbetalinger av gevinster fra brukerstedet. Siden vi får rapportert sumbeløp per MCC-kode mangler vi informasjon om utgifter til tipping. I 2018 ble det registrert netto utbetalinger av gevinster på denne posten for 2,6 millioner kroner.
- NACE-standarden gjelder klassifisering av næringsvirksomhet, ikke varer og tjenester. Den kan brukes som en tilnærming til fordeling på grupper av varer og tjenester og kanskje på noen områder indikere om kjøp er utført av personer eller bedrifter, men ikke gi presise skiller for dette. Siden en rekke brukersteder ikke kan fordeles etter NACE på 3-sifret nivå, er NACE på 2-sifret nivå det lavest mulige nivået for en statistisk sammenheng mellom NACE og brukerstedskodene.
- Siden brukerstedskodene gir en begrenset vare-/tjenesteinndeling kan ikke opplysninger inndeles etter standardene som brukes til statistikken for utenrikshandel (BEC/SITC). Varer kan heller ikke fullt ut deles inn som i grensehandelsundersøkelsen. Eksempelvis vil kjøp i utenlandske butikker kunne omfatte kjøp av alkoholholdige drikkevarer, som er skilt ut i grensehandelsundersøkelsen.
- I tabellene og figurene som fremgår i kapittel 4 er brukerstedskoder med et bredt spekter av varer slått sammen til én gruppe, «brukerstedskoder med diverse varer». Omsetningen på slike brukersteder gikk ned fra 22 prosent av samlet kjøp av varer med norske kort på utenlandske nettsteder i 2010 til 12 prosent i 2018. Dette skyldes kjøp fra stadig flere brukersteder som selger produkter over nettet i stedet for kjøp fra brukersteden «postordre», «direktesalg» mv. som inngår i ovennevnte gruppe. For utenlandske kort

brukt på norske nettsteder har andelen kjøp på slike brukersteder ligget på mellom en og fem prosent, med unntak av i 2011 og 2012 da 21 prosent av omsetningen gjaldt brukersteder med diverse varer og i 2013 da 10 prosent av omsetningen gjaldt slike kjøp⁹. Denne omsetningen reduserer nøyaktigheten i skillet mellom typer varer og tjenester tilsvarende.

Skille mellom Norge og utlandet

- Transaksjonsdataene som statistikken bygger på gir ikke opplysninger om kortei er bosatt i Norge eller utlandet. Betalingene omtales derfor som utført med norske kort. Det innebærer at kortene er utstedt i Norge, men de kan være utstedt til utlendinger. Hvor stor forekomsten av dette er vet vi ikke, men den er antakelig liten.
- Skillet mellom Norge og utlandet kan påvirkes av hvordan foretak organiserer sin netthandel. Eksempelvis kan et norsk foretak velge et utenlandsk foretak til å håndtere betalingsløsningene på sitt norske nettsted. Hvis ikke det utenlandske foretaket har opprettet en norsk enhet til denne virksomheten, vil kjøp i Norge bli oversendt til det utenlandske foretaket slik at det feilaktig kan fremstå som kjøp i utlandet. Et eksempel er Nike, som benytter et irsk selskap, eShopWorld, til å behandle betalingene på sine nettsider¹⁰. SSB har ikke kjennskap til størrelsen på feil som følge av en slik organisering.

Skille mellom personer og foretak

- Statistikken kan ikke skille mellom fysiske personer og foretak. SSB henter ikke inn opplysninger om enkeltbetalinger eller for grupper som viser hvem som bruker kortene. En supplerende kilde i SSB, valuta-registeret fra Skatteetaten, har opplysninger om kort er utstedt til en person eller næringsdrivende. Valutaregisteret kan imidlertid ikke identifisere handel over internett, men gir tall for samlet bruk av kort. Tall for årene 2016-2018 viste at samlet omsetning ved kortbetalinger som var større enn 25 000 kroner fordelte seg med 90 prosent på kort tilhørende bedrifter og 10 prosent på kort tilhørende privatpersoner. Omsetningen ved betalinger på mindre beløp fordelte seg med 97 prosent på kort tilhørende privatpersoner og 3 prosent på kort tilhørende bedrifter. Det er en del kort tilhørende personer som blir brukt til tjenestereiser og annen forretningsvirksomhet slik at omsetning registrert med personkort reelt kan gjelde bedriftsrettet virksomhet og ikke personer/husholdningers konsum.
- Kort registrert på MCC-koder som er knyttet opp mot NACE-kode 46 som gjelder agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner og varegruppen kontorutstyr under NACE-kode 47 antas å bli vesentlig brukt av bedrifter. Verdien av kortbruk på NACE-kode 46 og 47 Kontorutstyr i alt lå mellom 0,8 prosent (i 2011) og 1,2 prosent (i 2018) av omsetningen med norske kort til varer i utlandet. Bedriftskort brukes mest sannsynlig også mye på brukersteder med MCC-koder som er knyttet opp mot NACE-koder A-F for jordbruk og industri, NACE-kode 70-74 (hovedkontor-tjenester, arkitekt- og konsulentvirksomhet, reklame og faglig virksomhet ellers) og NACE-kode 84 (offentlig administrasjon, forsvar, trygdeordninger). Verdien av kortbruken på disse brukerstedene lå på mellom 12 prosent (i 2010) og 5 prosent (i 2018) av samlet beløp for netthandel med tjenester i utlandet. For andre brukersteder er det mindre åpenbart hvor mye hver enkelt brukes av personer eller bedrifter.

⁹ De større kjøpene i 2011 – 2013 ble registrert på MCC-kode 5999, «diverse detaljister». Endringer gir fort store prosentvise utslag fordi bruken av utenlandske kort i Norge på «brukersteds-koder med diverse varer» er lav i utgangspunktet.

¹⁰ <https://www.nike.com/no/help/a/hvem-er-eshopworld>

3.2. Statistikk for utenrikshandel basert på tolldata

Det er ingen informasjon i tolldeklarasjonene som angir om importerte varer er bestilt fra utenlandske nettbutikker. Dermed er det ikke mulig, basert på tolldata, å si hvor stor andel av privatpersoners vareimport som gjelder netthandel. Tidsseriene er satt sammen i denne rapporten for å gi et bilde av utviklingen i privatpersoners innførsel av lavverdisendinger. SSB har ikke gjort noe forsøk på å anslå hvor stor andel av disse som stammer fra netthandel, og heller ikke hvor stor andel disse importverdiene utgjør av samlet netthandel mot utlandet. Det deklarerer betydelige importverdier for norskregistrerte utenlandske foretak (NUF-er) i næringen «postordrehandel og internetthandel», også NUF'er uten norsk adresse eller ansatte i Norge. SSB har i denne sammenheng ikke gjort noe forsøk på å vurdere hvor mye av disse verdiene som burde anses som privatpersoners direkte import fra utenlandske nettbutikker.

3.3. Statistikk over netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder

Tall i SSB-tabell 11005 er beheftet med usikkerhet ettersom enkelte respondenter kan ta feil av hvilket land han/hun har handlet fra. For eksempel kan det tenkes at respondenten tror han har bestilt fra en norsk leverandør, når det i virkeligheten er en leverandør fra et EU-land. For eksempel kan respondenten ha bestilt fra zalando.no, som er et tysk selskap med en norsk nettside, og dermed svart at han har kjøpt fra en norsk leverandør, når det faktisk er en tysk leverandør.

3.4. Sammensetningen av data fra ulike statistikker

De ulike statistikkene som det gis opplysninger om i rapporten er basert på ulike kilder. De kan derfor ikke brukes i sammenheng uten forbehold om at kildene gir ulike rammebetingelser.

- Statistikken for utviklingen i grensekryssende betalinger med betalingskort over internett baserer seg på «card not present» og «credential on file» transaksjonsdata fra brukersteder hvor kort er brukt, mens statistikken for netthandel av varer i Norge baserer seg på opplysninger til Skatte- direktoratets oppgaveregister fra alle momsplichtige enheter som har en årsumsetning som er større enn 50 000 kroner for virksomheter i nærings- gruppe 47.91 Postordrehandel og handel over internett. Statistikken for grensekryssende betalinger med kort over internett vil derfor dekke flere brukersteder med varer enn statistikken for netthandel i Norge. På den annen side gjelder statistikken for netthandel i Norge all netthandel uavhengig av betalingsmåte innenfor næringsgruppe 47.91.
- Statistikken for privatpersoners import av varer til en verdi av mellom 350 kroner og 3 000 kroner basert på tolldata gjelder all handel tolldeklart av privatpersoner, mens statistikken for grensekryssende betalinger med kort over internett bare gjelder netthandel, uten skille mellom personer og bedrifter. Tolldataene kan derfor ikke brukes direkte til en fordeling av netthandelen i statistikken for grensekryssende betalinger med kort etter beløpsstørrelser.
- Det kan forekomme inkonsistenser i skillet mellom Norge og utlandet i statistikkene. Statistikkene for grensekryssende betalinger med betalings- kort, netthandel fra ulike leverandører de siste 12 måneder etter kjønn og alder og netthandel i Norge opererer prinsipielt med like skiller der landet som nettbutikken er registrert i avgjør om bruken av kjøp er registrert i Norge eller utlandet, ikke nettsideadressen. Men importvolum i statistikk for utenrikshandel omfatter tolldeklart import fra enkelte utenlandsk-

registrerte foretak (NUF-er) som tilsynelatende ikke er registrert med aktivitet i Norge og derfor regnes som utenlandske i andre sammenhenger. Om netthandel skjer med et norsk kort i en utenlandsk nettbutikk samtidig som vareimporten til Norge tolldeklarerer av et foretak og ikke en privatperson (eller ved samlefortolling), kan import bli registrert to ganger i nasjonalregnskapet eller i andre tilfeller hvor kortdata og tolldata brukes sammen– en gang via privatpersonens kortkjøp og en gang via det norske foretakets tolldeklarererte import. Se også kapittel 5.2 Kilder til usikkerhet i nasjonalregnskapets bruk av kortdata der dette blir omtalt.

4. Utviklingen i grensekryssende betalinger med kort over internett

4.1. Kraftig vekst i all bruk av kort siden 2010

Statistisk sentralbyrå har kartlagt netthandelen og bruken av internasjonale betalingskort siden 2010. I Norge brukes internasjonale betalingskort og i noen utstrekning nasjonale kredittkort på nettet. Internasjonale betalingskort er de eneste betalingskortene som brukes til netthandel over landegrensene, og også de eneste kortene som brukes stedlig over landegrensene med unntak av BankAxept, som brukes i enkelte terminaler som norske banker har utplassert i Sverige. Bruken av BankAxept i Sverige har ligget på et stabilt lavt nivå, det vil si om lag 2 prosent av verdien på stedlige betalinger med norske kort i utlandet siden 2010. Fra 2010 og utover har det vært en sterk vekst i bruken av alle kort unntatt de nasjonale kredittkortene¹¹. Betalingskort er det viktigste substituttet til kontanter siden bruken av sjekker nærmest har falt bort. Tall fra Norges Bank viser at bruken av kontanter går ned og bare utgjorde 9 prosent av antall betalinger og 6 prosent av verdiene av betalingene på utsalgssteder i 2018¹². Det er grunn til å anta at en mer utstrakt bruk av internasjonale betalingskort over landegrensene både skyldes økt handel generelt og en mindre bruk av kontanter. Men den viktigste grunnen til veksten er likevel at internett har blitt en ny plattform for kjøp av varer og tjenester over landegrensene i tillegg til den stedlige handelen.

Tabellene 4.1 og 4.2 viser utviklingen i netthandelen og bruken av kort over landegrensene i årene 2010–2018.

Tabell 4.1 Grensekryssende betalinger med kort på stedet og over internett. Millioner transaksjoner¹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Norske kort over internett i Norge	24,5	27,8	31,9	33,8	41,0	49,3	73,7	96,7	138,8
Norske kort i utlandet									
Betalinger over internett	21,8	27,4	42,7	61,4	73,6	80,0	102,9	130,8	146,1
Stedlige betalinger	67,1	80,0	95,3	114,0	130,1	139,5	142,4	151,0	165,3
Betalinger i utlandet i alt	88,9	107,4	138,0	175,4	203,7	219,5	245,3	281,8	311,4
Utenlandske kort i Norge									
Betalinger over internett	2,6	3,5	3,5	4,6	5,8	6,5	8,0	9,9	9,8
Stedlig betalinger	14,4	16,6	21,4	25,0	28,9	32,0	38,7	43,3	56,0
Betalinger i utlandet alt	17,0	20,1	24,9	29,6	34,7	38,5	46,7	53,2	65,8

¹ Kilde til tall for betalinger i alt: Norges Bank Memo 1/ 2019 Kunderetta betalingsformidling 2018. Kilde til tall for betalinger over internett: SSB.

Kilde: Norges Bank og Statistisk sentralbyrå

Tabell 4.2 Grensekryssende betalinger med kort på stedet og over internett. Milliarder kroner¹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Norske kort over internett i Norge	21,0	19,9	25,3	27,7	29,4	33,1	44,3	51,1	61,9
Norske kort i utlandet									
Betalinger over internett	13,5	19,6	27,6	31,9	39,3	47,2	54,8	63,5	65,7
Stedlige betalinger	40,3	46,0	52,3	60,0	69,3	69,1	68,7	72,2	72,2
Betalinger i alt	53,8	65,6	79,9	91,9	108,6	116,3	123,5	135,7	137,9
Utenlandske kort i Norge									
Betalinger over internett	3,0	3,7	5,6	7,5	11,5	14,7	17,2	21,6	20,3
Stedlig betalinger	7,6	8,6	9,9	11,6	13,7	15,9	18,9	20,4	24,3
Betalinger i alt	10,6	12,3	15,5	19,1	25,2	30,6	36,1	42,0	44,6

¹ Kilde til tall for omsetning med kort i alt: Norges Bank Memo 1/ 2019 Kunderetta betalingsformidling 2018. Kilde til tall for omsetningen ved betalinger over internett: SSB.

Kilde: Norges Bank og Statistisk sentralbyrå

¹¹ https://www.norges-bank.no/aktuelt/nyheter-og-hendelser/Publikasjoner/Norges-Bank-Memo-2019/norges-bank-memo-12019/tabellvedlegg_tabell_10A_og_14A.

¹² Norges Bank Memo 1/ 2019 Kunderetta betalingsformidling 2018, s. 17.

Netthandelen med norske kort

Utviklingen i netthandelen har vært en viktig motor for utviklingen i bruk av kort. I 2018 ble det utført 285 millioner transaksjoner med norske kort på nettet både i Norge og utlandet for i alt 128 milliarder kroner. Dette er en seksdobling av antallet betalinger og firedobling av omsetningen sammenliknet med 2010.

Fram til 2012 var det mer netthandel med norske kort i enn utenfor Norge. I årene 2012 – 2018 har netthandelen med norske kort utenlands vært større. Omsetningen med norske kort på nettet utenlands har ligget på mellom 59 prosent (i 2015) og 51 prosent (i 2018) av hele omsetningen med norske kort over internett.

Grensekryssende bruk av kort over internett og til stedlig handel

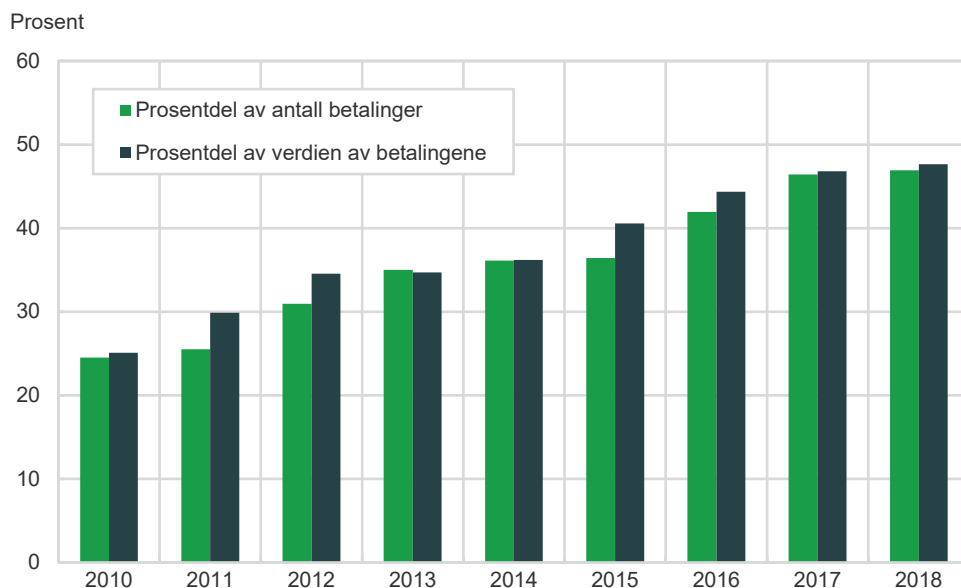
Bruken av betalingskort over landegrensene genererer import til kortholderen når norske kort brukes til kjøp av varer og tjenester i utlandet og eksport til den utenlandske kortholderen i tilfeller der utenlandske kort brukes i Norge. Import/eksport som betales med kort utgjør betydelige beløp, også når de sammenliknes med samlet norsk utenrikshandel. I 2018 eksporterte Norge varer for 991 milliarder kroner og tjenester for 365 milliarder, mens import av varer og tjenester var på henholdsvis 743 milliarder og 408 milliarder kroner¹³.

I alt ble det utført 311 millioner betalinger med norske kort i utlandet til en samlet verdi av 137,9 milliarder kroner i 2018. Dette er 3,5 ganger så mange betalinger for en 2,6 ganger så høy verdi som i 2010. I 2018 ble det utført 146,1 millioner betalinger med norske kort over internett i utlandet for i alt 65,7 milliarder kroner. Det er nær syv ganger så mange betalinger for et nesten fem ganger så høyt beløp som i 2010.

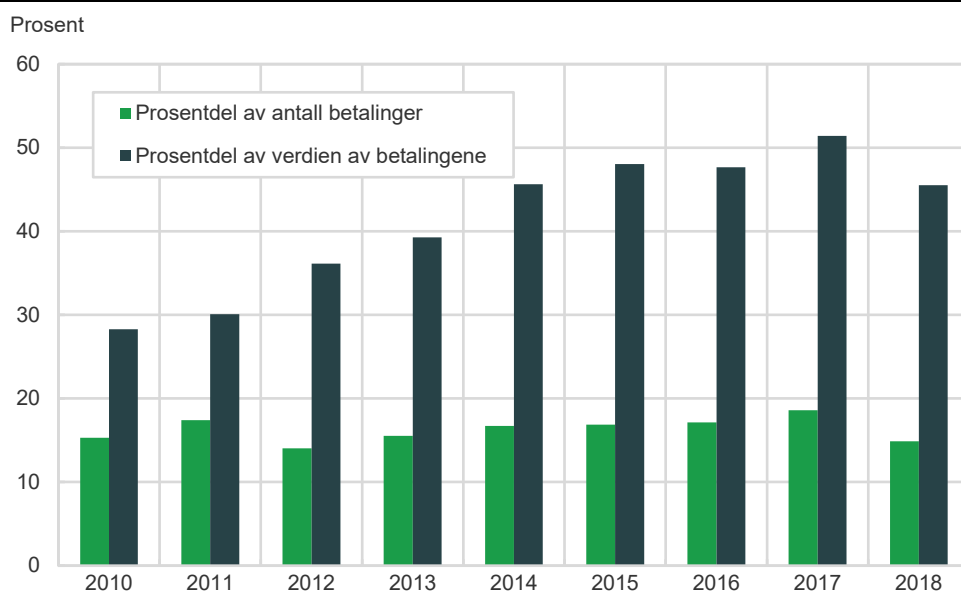
Nordmenn bruker mer kort i utlandet enn utlendinger bruker kort i Norge. I 2018 ble det utført 65,8 millioner betalinger med utenlandske kort i Norge for 44,6 milliarder kroner. 9,8 millioner av betalingene med utenlandske kort i Norge i 2018 gjaldt betalinger mot norske nettbutikker. Verdiene av disse betalingene var forholdsvis høy, 20,3 milliarder kroner. Til sammenlikning ble det utført 2,6 millioner betalinger med utenlandske kort mot norske nettbutikker for 7,6 milliarder kroner i 2010.

Figurene 4.1 og 4.2 synliggjør hvordan netthandelen har økt i forhold til all handel med internasjonale kort som finner sted over landegrensene.

¹³ Kilde: ssb.no\ur

Figur 4.1 Betalinger over internett med norske kort i utlandet som prosentdel av alle betalinger med norske kort i utlandet i 2010-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.2 Betalinger over internett med utenlandske kort i Norge som prosentdel av alle betalinger med utenlandske kort i Norge i 2010-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2010 var netthandelen med norske kort i utlandet om lag en firedel av all handel med norske kort mot utlandet, mens i 2018 utgjorde den nesten halvparten av betalingene. Andelen netthandel av alle betalinger er lavere for utenlandske kort i Norge, og har vært på mellom 10 og 20 prosent siden 2010. Den beløpsmessige andelen som denne netthandelen utgjør har likevel økt betydelig, det vil si fra å utgjøre nesten 30 prosent til nærmere halvparten av verdiene som utlendinger betaler for med kort i Norge.

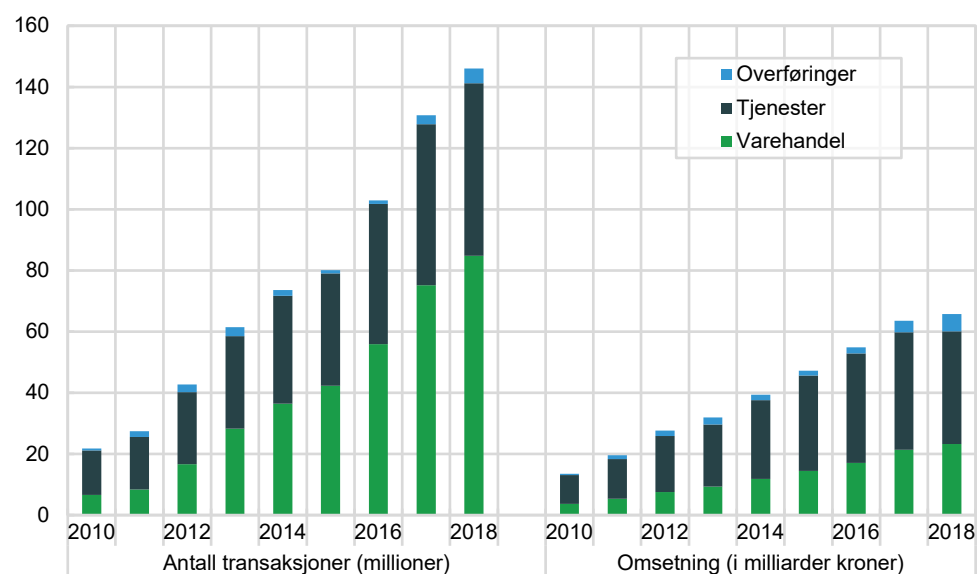
4.2. Bruk av kort over internett på varer, tjenester og overføringer

Internett er en plattform som kan brukes på flere måter, herunder både til handel og pengeoverføringer. Bruken av kort over internett kan deles inn i hovedkategoriene kjøp av varer, kjøp av tjenester og overføringer. Kjøpene av varer og tjenester generer levering av en eller flere varer eller tjenester motsvarende verdien av kortbetalingen, mens overføringer utløser ikke på samme måte en ytelse til en motsvarende verdi. Vi vil se på utviklingen for betalinger med kort over internett fordelt på disse hovedkategoriene.

Norske kort i utlandet

Figur 4.3 viser at det har vært en kraftig vekst i bruk av norske kort til kjøp av varer på utenlandske nettsteder, mens samlet verdi som det handles varer for ikke øker i samme takt. Antall varekjøp var 13 ganger så stort i 2018 som i 2010. Det ble handlet varer for 23,2 milliarder kroner i 2018, det vil si vel seks ganger så høyt beløp som i 2010 da varehandelen beløp seg til 3,7 milliarder kroner. Andelen varekjøp i forhold til samlet antall betalinger med norske kort på utenlandske nettsteder har økt jevnt og trutt, fra 30 prosent i 2010, til 58 prosent i 2018. Verdien på varene i forhold til den samlede omsetningen med norske kort på utenlandske nettsider steg fra 27 til 35 prosent i samme periode.

Figur 4.3 Betalinger over internett med norske kort i utlandet etter hovedgrupper av kortbruk 2010-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

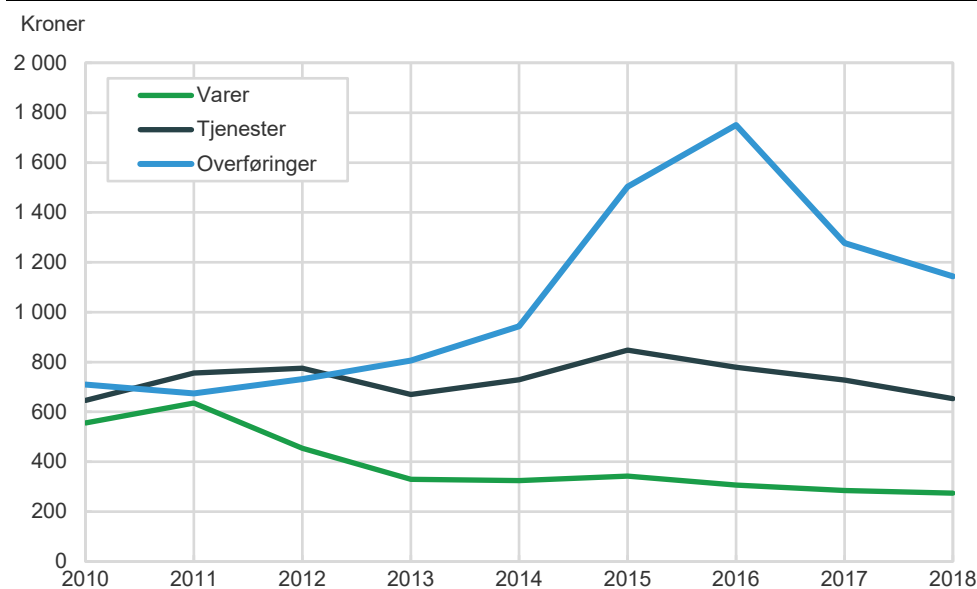
I 2010 kjøpte innlendinger mer tjenester enn varer med kort på utenlandske nettsteder, målt både i antall transaksjoner og i omsetning. Antall transaksjoner for kjøp av tjenester har ikke steget like mye som for varer, og siden 2014 har antallet kjøp av varer vært større enn antallet kjøp av tjenester. Verdien av tjenestene har likevel i alle årene vært høyere enn verdien av varene. I 2018 ble det kjøpt tjenester med norske kort på utenlandske nettsteder for 36,9 milliarder kroner. Dette tilsvarer 56 prosent av samlet omsetning med norske kort på utenlandske nettsider i 2018.

Overføringene utgjør en liten del både av transaksjonene og omsetningen med norske kort på utenlandske nettsteder. Siden 2010 har antallet overføringer ligget på mellom 1 og 7 prosent av alle betalinger med norske kort på utenlandske

nettsteder. I 2018 var andelen 3 prosent. Verdien av pengeoverføringene har gått fra 3 prosent i 2010 til 8 prosent i 2018. I 2018 ble det utført 4,9 millioner overføringer av beløp for totalt 5,6 milliarder kroner.

Figur 4.4 viser gjennomsnittsbetøp for betalinger med norske kort over internett i utlandet etter om de gjelder kjøp av varer, tjenester eller overføringer.

Figur 4.4 Gjennomsnittsbetøp ved betalinger over internett med norske kort i utlandet etter hovedgrupper av kortbruk 2010–2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Gjennomsnittsbetøpet varierer i stor grad med hva som kjøpes. Varer har den laveste gjennomsnittsverdien i alle årene. Det er mulig å finne mange billige varer på nettet, mens mange tjenester, som for eksempel reiser, ofte vil ha en høyere pris. Overføringer motiveres ikke av pris på samme måte som kjøp av varer eller tjenester, og siden de kan gjelde både utbetalinger av lån og betydelige beløp til finansieringsforetak kan beløpene variere mye. Større gjennomsnittsbetøp fra og med 2014 gjaldt både større overføringer til offentlige enheter og pengeoverføringer ellers gjennom finansielle foretak.

Gjennomsnittsbetøpet for kjøp av varer med norske kort på utenlandske nettsteder har gått jevnt nedover til mindre enn halvparten av det høyeste beløpet, 636 kroner, som ble registrert i 2011. Gjennomsnittsbetøpet har ligget under 350 kroner siden 2013 og var i 2018 på 274 kroner.

Gjennomsnittsbetøpene har også sunket for tjenester, men først etter 2015, som var året med høyest registrert gjennomsnittsbetøp, med 848 kroner. I 2018 var gjennomsnittsbetøpet ved kjøp av tjenester 653 kroner.

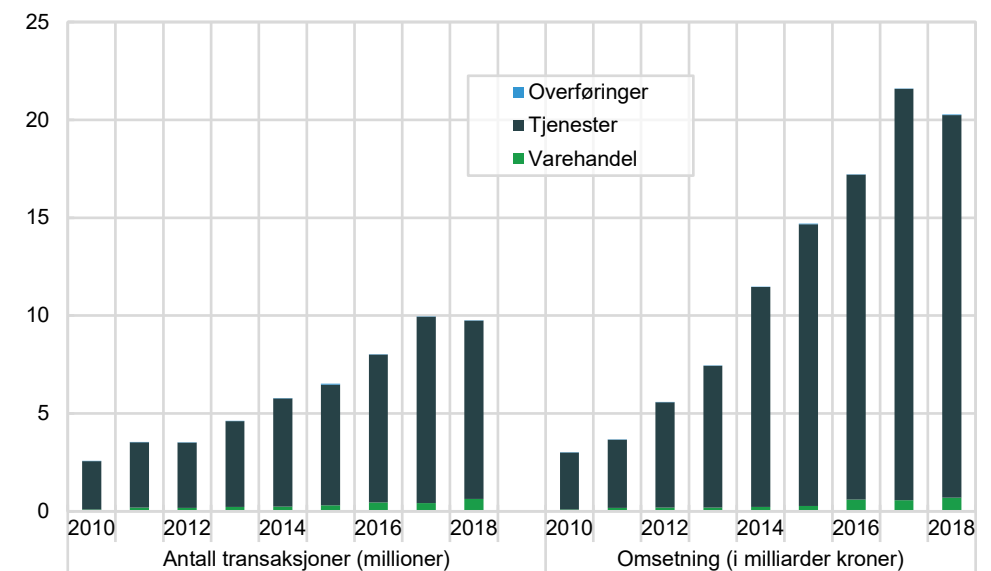
Nedgangen fra 2015 i gjennomsnittsbetøpene for kjøp av varer og tjenester kan ha sammenheng med innføringen av forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) som trådte i kraft 1. januar 2015, med tollfritak for varer inklusive frakt til en verdi under 350 kroner

Utenlandske kort i Norge

Figur 4.5 viser, sett i forhold til figur 4.3, at utlendinger har et annet handlemønster på norske nettsteder enn det nordmenn har på utenlandske nettsteder. Utenlandske kort brukes mest til tjenester. Kjøpene av tjenester har siden 2010 utgjort mellom 93 og 96 prosent av alle betalingene som er registrert på norske nettsteder med

utenlandske kort. Verdien av tjenestene har ligget på mellom 95 prosent og 98 prosent. I 2018 ble det utført 9,1 millioner kjøp av tjenester med utenlandske kort på norske nettsteder for totalt 19,6 milliarder kroner. Til sammenlikning ble det utført 2,5 millioner kjøp av tjenester med utenlandske kort for 2,9 milliarder kroner i 2010.

Figur 4.5 Betalinger over internett med utenlandske kort i Norge etter hovedgrupper av kortbruk 2010–2018

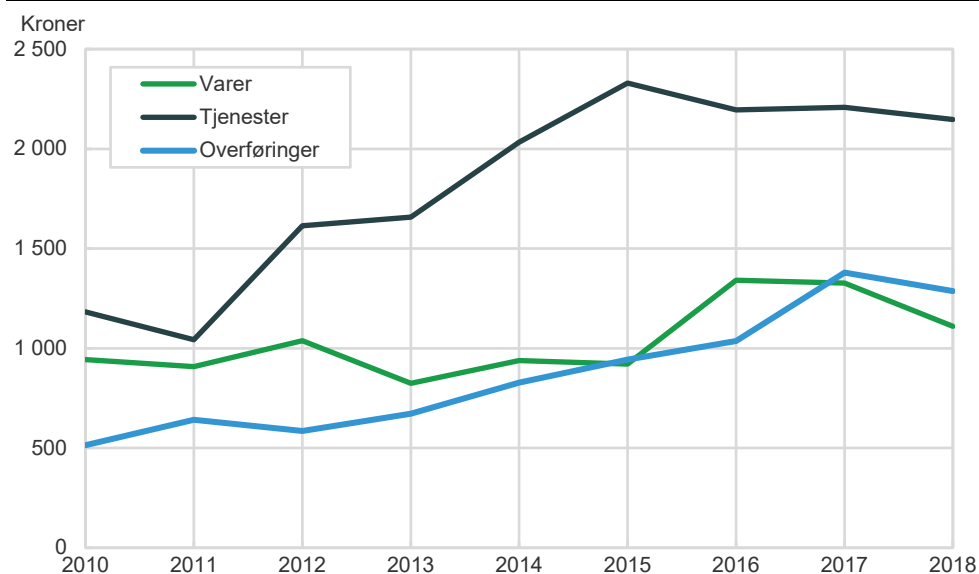

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utlendingers handel av varer på norske nettsteder er marginal. Også overføringer utgjøre bare en liten del, det vil si under en prosent, av utenlandsk bruk av kort på norske nettsteder.

Figur 4.6 viser gjennomsnittsbetrag for betalinger med utenlandske kort over internett i Norge etter om de gjelder kjøp av varer, tjenester eller overføringer.

Figur 4.6 Gjennomsnittsbetrag ved betalinger med utenlandske kort i Norge etter hovedgrupper av kortbruk 2010–2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Gjennomsnittsverdiene har hatt en annen utvikling for bruk av utenlandske kort på norske nettsteder enn for bruk av norske kort på utenlandske nettsteder. Snittverdien på tjenester har variert, men totalt sett steget, fra rundt 1000 kroner per betaling i 2011 til vel 2000 kroner fra og med 2014. I 2018 hadde betalinger av tjenester med utenlandske kort på norske nettsteder en gjennomsnittsverdi på 2 146 kroner.

Verdien av hvert nettkjøp av varer som utlendinger foretar i Norge er større enn verdien av innlendingers nettkjøp av varer i utlandet. Det har blant annet sammenheng med at tollfritak ikke preger utenlandsk netthandel i Norge på samme måte.

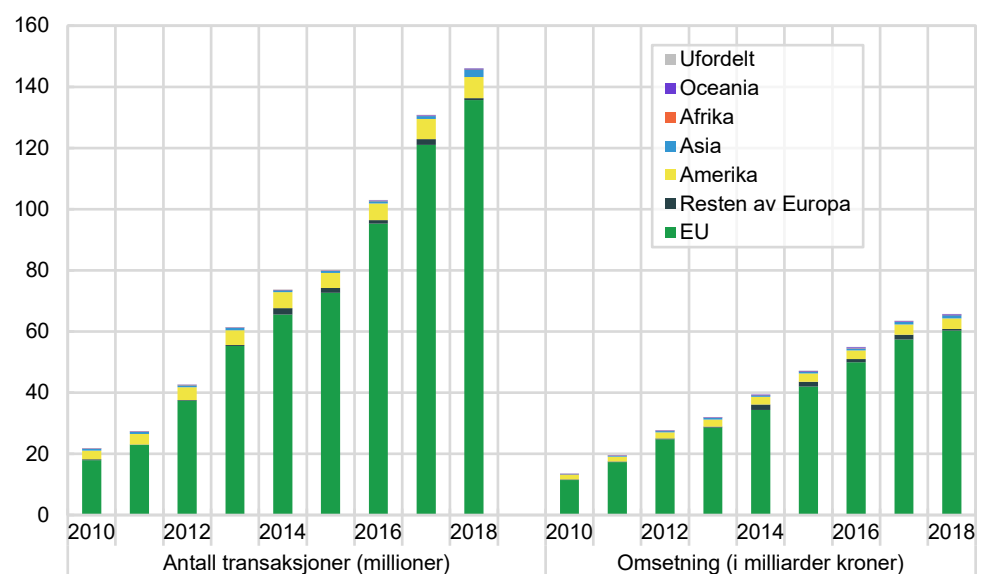
4.3. Geografisk fordeling

Netthandelen over landegrensene foregår med hele verden som arena. Handelen mellom Norge og EU har likevel preget og dominert handelen med kort på nett over landegrensene siden 2010. Nedenfor belyses hvor i utlandet norske kort brukes, hvilke regioner/verdensdeler som utenlandske kort som brukes i Norge er utstedt i, og hva slags bruk av kort som finner sted over landegrensene i og utenfor EU.

Norske kort i brukes mest i EU-land

Kraftig vekst i bruk av kort over internett siden 2010 skyldes først og fremst økt netthandel mot EU-land, selv om også netthandelen med norske kort har økt i andre deler av verden. Figur 4.7 viser at EU-land har dominert bruken av norske kort på nett i utlandet siden 2010 da den utgjorde 11,5 milliarder kroner, tilsvarende 85 prosent av samlet bruk av norske kort på nett i utlandet. I 2018 var omsetningen med norske kort på nett i EU-land fem ganger så høy som i 2010, det vil si i underkant av 60 milliarder kroner. Andelen av den samlede omsetningen av norsk kortbruk på nett i utlandet hadde steget til 92 prosent. Det handles også mer på amerikanske nettsteder enn tidligere, der de fleste av stedene ligger i USA, men andelen av denne handelen har gått ned. I 2010 var samlet omsetning med norske kort på nettsteder i Amerika 1,4 milliarder kroner. Det tilsvarte 11 prosent av samlet omsetning med norske kort på utenlandske nettsteder dette året. I 2018 beløp omsetningen seg til 3,5 milliarder kroner, men den utgjorde bare fem prosent av den samlede omsetningen med norske kort på utenlandske nettsteder.

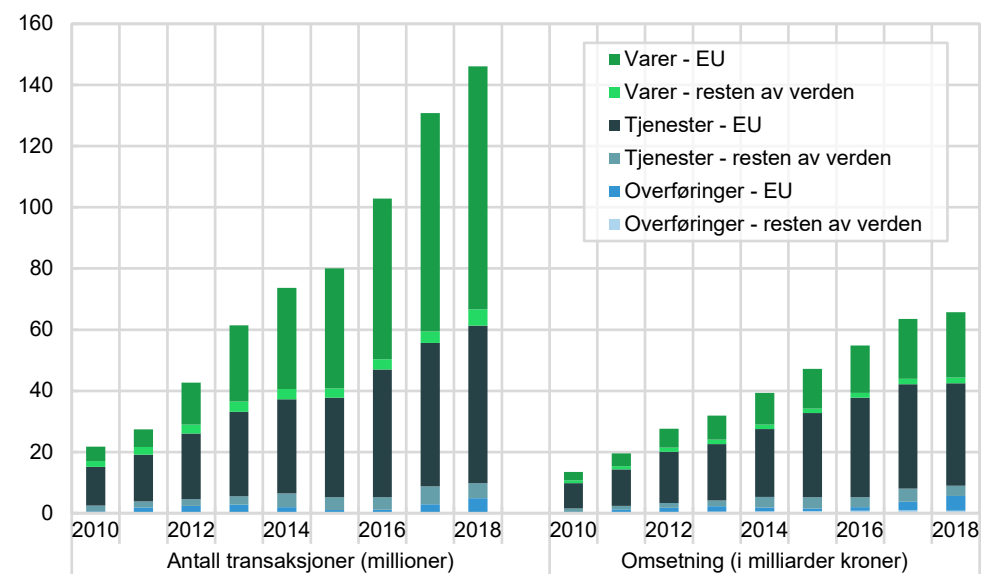
Figur 4.7 Betalinger over internett norske kort i utlandet etter hvor kort er brukt 2010–2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.8 viser bruk av norske kort på nett i utlandet fordelt på hovedkategorier og etter om bruken har funnet sted i EU eller i resten av verden.

Figur 4.8 Betalinger over internett norske kort i utlandet etter hovedkategorier bruk i og utenfor EU 2010–2018

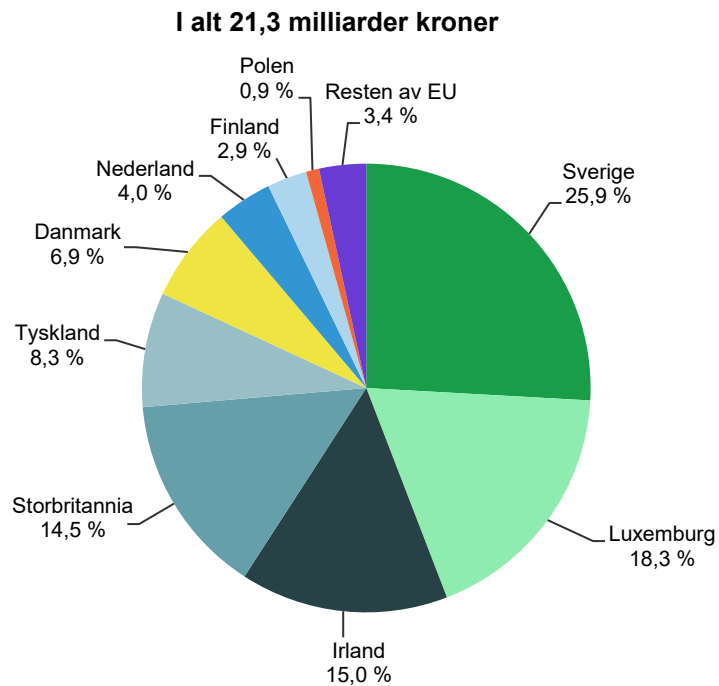

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nettbruken av norske kort i EU-land har gått fra vesentlig å gjelde kjøp av tjenester til i større grad å gjelde varekjøp. I 2010 foretok innlendinger 12,3 millioner kjøp av tjenester for i alt 8,3 milliarder kroner på nettsteder i EU. Dette utgjorde over 70 prosent av både betalingene og verdiene av betalingene som fant sted med norske kort over internett i EU. Selv om handelen har steget av både varer og tjenester har det vært en jevn vekst i andelen varer som kjøpes på nettet fra EU-land siden 2010. I 2018 gjaldt bare 38 prosent av betalingene og 56 prosent av omsetningen med norske kort brukt på nettet i EU kjøp av tjenester. 59 prosent av betalingene og 36 prosent av omsetningen gjaldt varekjøp. Resten var overføringer. I alt ble det registrert kjøp av varer og tjenester med norske kort på nettet i EU-land for henholdsvis 21,3 og 33,4 milliarder kroner.

Figur 4.9 og 4.10 viser hvordan omsetningen for varer og tjenester fordelt seg på EU-land i 2018.

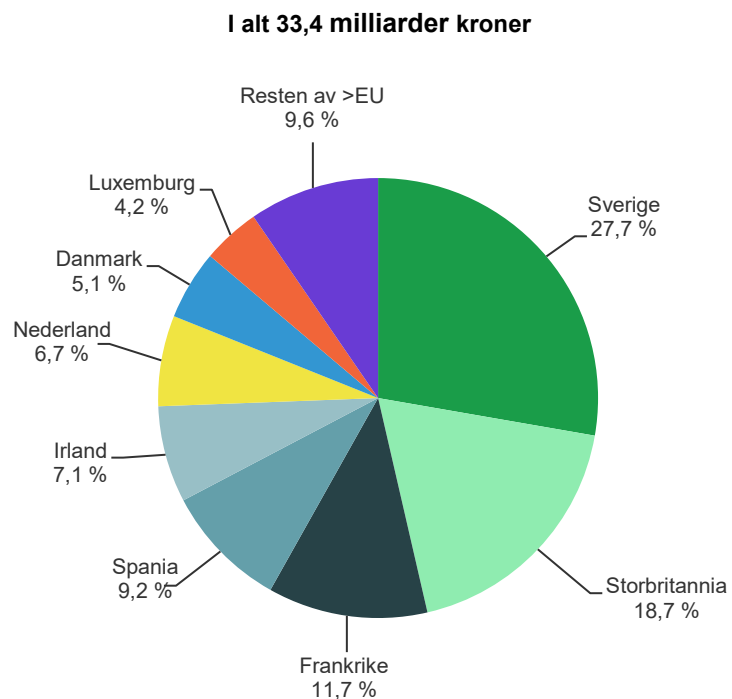
Figur 4.9 Kjøp av varer med norske kort over internett i EU-land i 2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

En stor del av varene som kjøpes med norske kort i EU selges av nettsteder registrert i Sverige, Luxembourg, Irland og Storbritannia. I tillegg står tyske, danske og nederlandske steder bak en ikke ubetydelig del av handelen.

Figur 4.10 Kjøp av tjenester med norske kort over internett i EU-land i 2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mye av netthandelen med tjenester med norske kort foregår mot Sverige og Storbritannia. I tillegg selger nettsteder hjemmehørende i Frankrike og Spania en stor del tjenester til brukere av norske betalingskort.

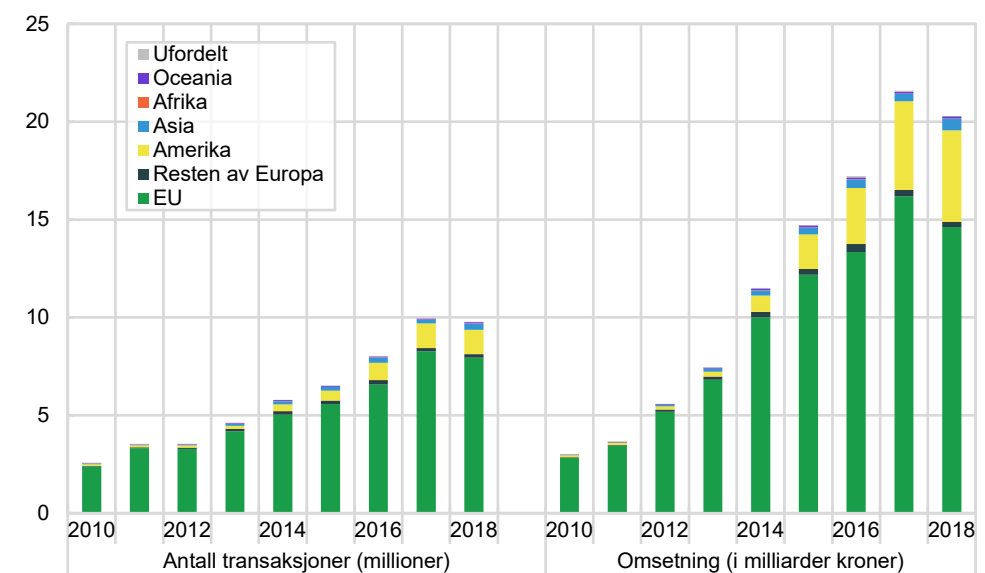
Den forholdsvis lave kortbruken utenfor EU fordeler seg nokså jevnt på varer og tjenester målt i antall betalinger. Verdien på tjenestene som kjøpes har gått opp mens det kjøpes varer for noe mindre beløp enn før. I 2018 ble det registrert 4,9 millioner varekjøp og 5,3 millioner kjøp av tjenester med norske kort på nett utenfor EU for henholdsvis 2,0 milliarder og 3,5 milliarder kroner.

Overføringer utgjør en liten andel av betalingene med kort over internett både i og utenfor EU, men det er en trend at det blir flere slike betalinger. Andelen overføringer av totalt antall nettbetalinger med kort utenfor EU utgjorde 14 prosent i 2018. Dette har blant annet sammenheng med flere «sende penger hjem» overføringer fra nordmenn med utenlandsk bakgrunn til familie i utlandet der også kort kan brukes som betalingsmiddel.

Flest utenlandske kort fra Amerika og EU i Norge

På samme måte som nordmenn handler mest med kort i EU-land er det også flest EU-borgere blant utlendingene som handler på norske nettsteder. I 2018 ble det utført betalinger med kort fra EU-land for i alt 14,6 milliarder kroner. Dette utgjorde 72 prosent av den totale omsetningen med utenlandske kort på norske nettsteder. Verdien av nettbruken av kort fra EU-land femdoblet seg i perioden 2010 – 2018. Andelen kjøp med kort fra EU-land har likevel gått ned. I 2010 utgjorde betalingene med EU-kort hele 94 prosent av all omsetning med utenlandske kort på nettet i Norge.

Figur 4.11 Betalinger over internett med utenlandske kort i Norge etter hvor kort er utstedt 2010–2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

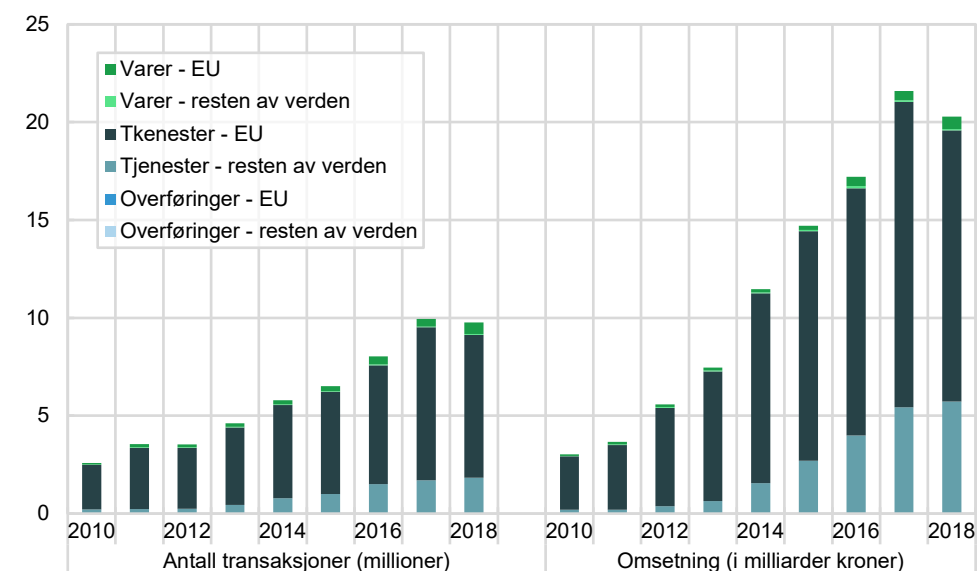
Det har dukket opp flere kjøpere fra Amerika, der USA dominerer, men også fra Asia i de senere årene. Blant kortene fra Asia brukes det mest kort fra Kina og Singapore, men det er også registrert bruk av en del kort fra Israel, De Forente Arabiske Emirater, Sør-Korea, Thailand, Hong Kong og Japan.

Veksten har vært størst i bruk av kort utstedt i Amerika. I 2018 ble det utført betalinger med amerikanske kort på nettet i Norge for i alt 4,7 milliarder kroner.

Dette utgjorde 23 prosent av omsetningen fra nettbetalingene med utenlandske kort i Norge i 2018. Til sammenlikning utgjorde bruken av amerikanske kort bare 3 prosent av omsetningen med utenlandske kort på norske nettsteder i 2010. Bruken av kort fra Asia på nettet har økt noe siden midten av 2010-tallet, men er likevel fortsatt forholdsvis beskjedne.

Figur 4.12 viser bruk på nett av utenlandske kort i Norge fordelt på hovedkategorier og etter om de er utstedt i EU eller i resten av verden.

Figur 4.12 Betalinger over internett i Norge med kort utstedt i og utenfor EU etter hovedkategorier bruk av kort 2010–2018

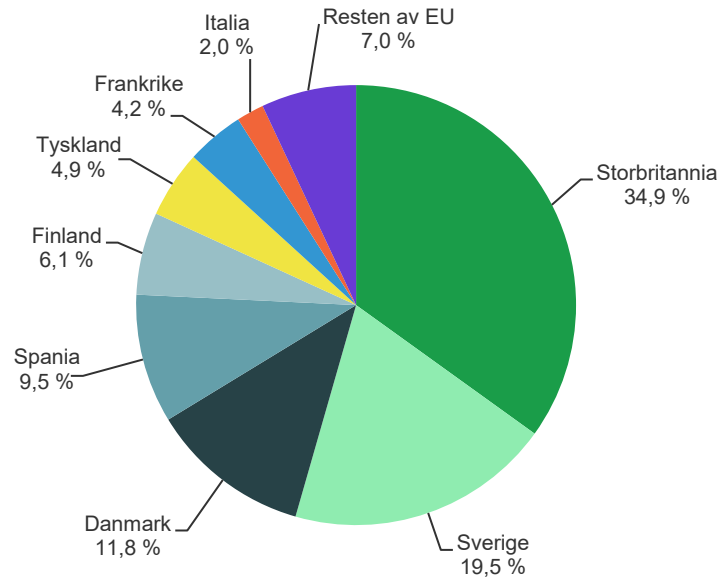
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Uavhengig av om kortene er utstedt i eller utenfor EU har mer enn 90 prosent av kjøpene med utenlandske kort i norske nettbutikker vært kjøp av tjenester siden 2010. I 2018 ble det registrert kjøp av tjenester med EU-kort og kort fra andre steder av verden for henholdsvis 13,9 og 5,7 milliarder kroner. Det har særlig vært en vekst fra andre steder av verden enn EU, men fra et svært lavt nivå.

Figur 4.13 og 4.14 viser hvordan omsetningen for tjenester og varer fordelt seg på ulike EU-land i 2018.

Figur 4.13 Kjøp av tjenester over internett i Norge med kort fra EU-land i 2018

I alt 13,9 milliarder kroner

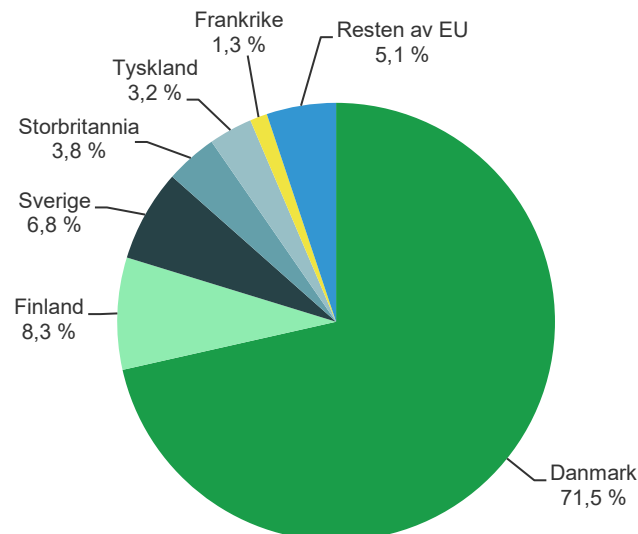

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Kort fra Storbritannia og Sverige brukes mest til kjøp av tjenester fra norske nettbutikker. I 2018 utgjorde kjøpene fra disse landene henholdsvis 34,9 prosent og 19,5 prosent av hele omsetningen for netthandelen med tjenester i Norge. Kjøpene fra Storbritannia utgjorde en nesten like høy verdi som kjøpene med norske kort på nettsteder i Storbritannia. Verdien av nettkjøpene av tjenester i Norge med svenske kort var betydelig lavere enn verdien av tjenestehandelen med norske kort i svenske nettbutikker.

Figur 4.14 Kjøp av varer over internett i Norge med kort fra EU-land i 2018

I alt 634,3 millioner kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den største delen av varekjøp med EU-kort, hele 71,5 prosent av omsetningen, fant sted med kort fra Danmark. Likevel kjøpte danskene varer fra norske nettbutikker for bare en tredel av beløpet som nordmenn brukte på varer i danske nettbutikker i 2018.

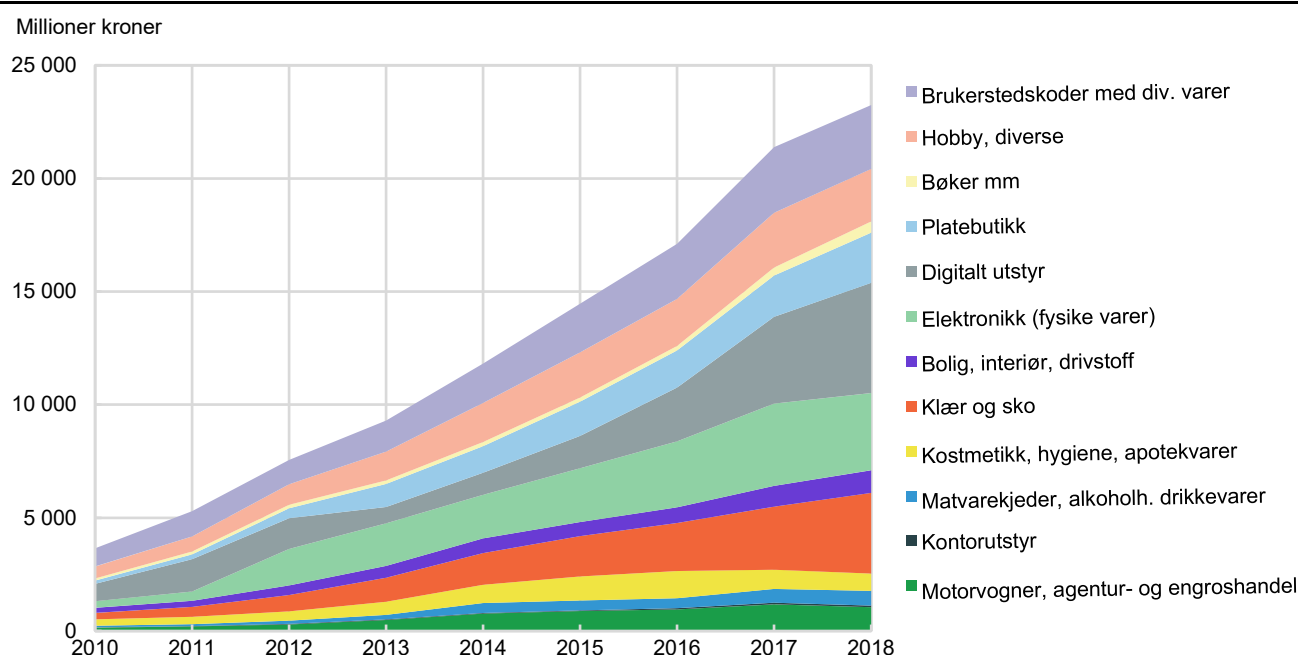
4.4. Netthandel av varer

Transaksjonsdataene som er samlet inn viser at de internasjonale betalingskortene brukes til mange ulike varer. Dagligvarer/kolonialvarer mv. kjøpes i større grad på andre måter enn over nettet. Det har likevel vært en trend at terskelen for å tilby og bestille diverse typer varer, også ferskvarer mv., på nettet har gått ned. Denne utviklingen avspeiles i kortdataene.

Nordmenn kjøper digitale varer, elektronikk og klær og sko i utlandet

Figur 4.15 viser utviklingen i kjøp av varer med norske kort i utlandet etter varegrupper i perioden 2010 – 2018.

Figur 4.15 Netthandel av varer med norske kort i utlandet etter varegrupper 2010–2018. Omsetning i millioner kroner

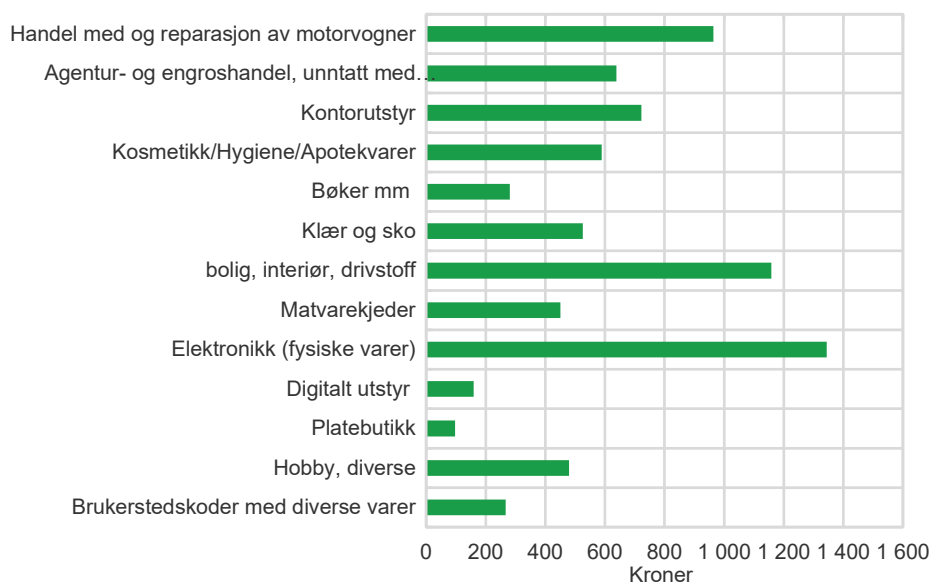
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I begynnelsen av perioden, fra 2010 – 2012, var det en klar vekst i etterspørselen etter elektronikk (fysiske varer). I de senere år har det vært en sterk vekst i kjøp av digitalt utstyr, varer fra «platebutikk» og klær og sko. I 2018 var det størst omsetning av digitalt utstyr på utenlandske nettsider med norske kort, i alt 4,9 milliarder kroner. Varegruppen digitalt utstyr omfatter kjøp av spill, spillvareprogrammer, andre programvarer, digitale bøker, film og musikk. Den omfatter også brukerstedskode 5815 Digitale varer – audiovisuelle medier (bøker, film, musikk mv.). Denne koden og brukerstedskode 5735 Platebutikk blir mye brukt til Spotify, Netflix og iTunes. Dette er produkter som også selges på brukersteder som er registrert som tilbydere av informasjons- og kommunikasjonstjenester som er omtalt i kapittel 4.5 om netthandel av tjenester. I alt ble det registrert kjøp på disse brukstedene i 2018 for 3,7 milliarder kroner. «Platebutikk» kjøp og kjøpene av digitale varer ellers utgjorde til sammen 30 prosent av omsetningen for netthandelen av varer med norske kort i utlandet. De digitale varene har utgjort en stor del av netthandelen av varer i utlandet siden 2010 da de sto for 25 prosent av verdien av den totale handelen.

I 2018 ble det kjøpt klær og sko for 3,6 milliarder kroner med norske kort i utenlandske nettbutikker, noe som tilsvarte 15 prosent av totalen. Til sammenlikning ble det kjøpt klær og sko for 286 millioner kroner tilsvarende 8 prosent av netthandelen av varer i 2010. Det har også vært en sterk vekst i kjøp av en del andre fysiske varer, særlig elektriske artikler (husholdningsapparater o.a.) og kjøp fra brukersteds-koder med diverse varer. I alt ble det kjøpt elektriske artikler på nett med norske kort i utlandet for 3,4 milliarder kroner i 2018. De største beløpene på brukersteder med diverse varer gjelder kjøp fra «diverse detaljister» og «postordre-firmaer», men den omfatter også «supermarkeder» og «dagligvarekjeder», noe som tilsier at det kan være en del handel av dagligvarer innenfor denne varegruppen. NACE 45 Handel med og reparasjon av motorvogner og NACE 46 Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner, utgjorde i alt om lag 4 prosent av omsetningen både i 2010 og 2018.

Figur 4.16 viser gjennomsnittsbetøp som ble betalt i 2018 for varekjøp med norske kort i utenlandske nettbutikker innenfor de ulike gruppene av varer.

Figur 4.16 Netthandel av varer med norske kort i utlandet etter varegrupper i 2018. Gjennomsnittsbetøp i kroner

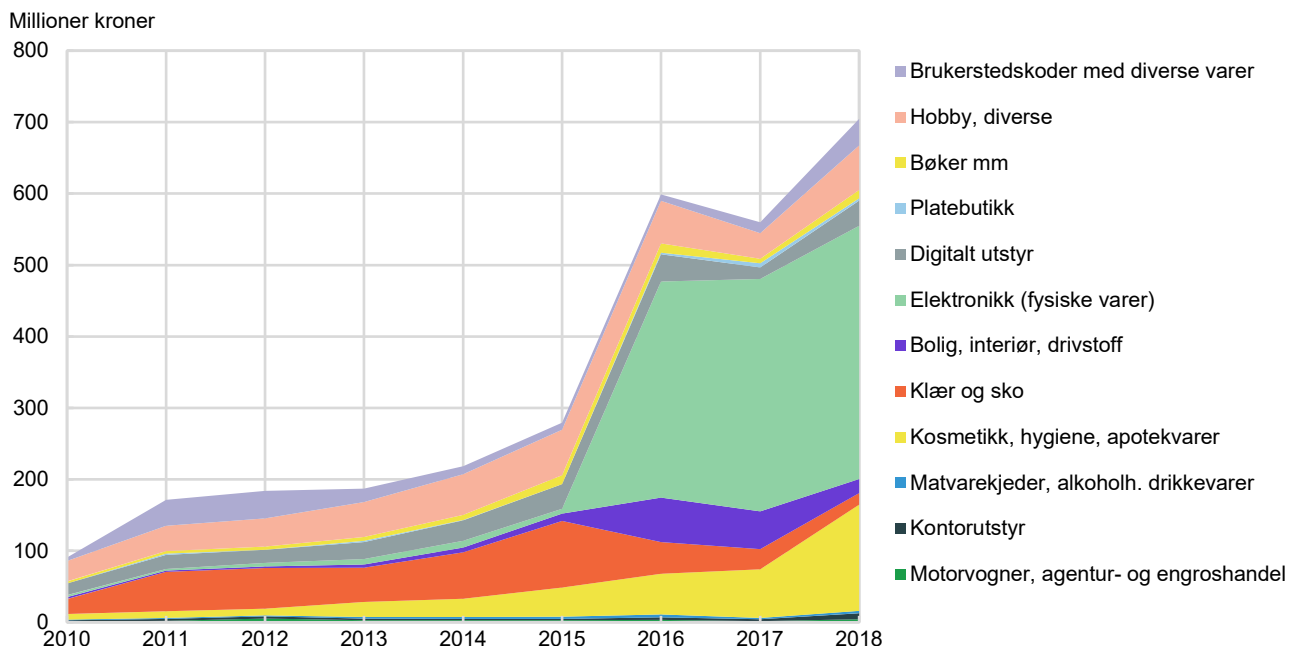
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I 2018 var gjennomsnittsbetøpene lavest ved kjøp fra platebutikk og digitalt utstyr, henholdsvis 97 kroner og 160 kroner. De var også lave for kjøp på brukersteder med diverse varer og kjøp av bøker m.m., henholdsvis 267 kroner og 281 kroner. Beløpene var størst for varegruppene elektronikk (fysiske varer) og bolig, interiør, drivstoff, med henholdsvis 1 344 og 1 159 kroner.

Utlendinger handler elektriske artikler i Norge

Figur 4.17 viser utviklingen i nettkjøp av varer med utenlandske kort i Norge etter varegrupper i perioden 2010 – 2018.

Figur 4.17 Netthandel av varer med utenlandske kort i Norge etter varegrupper 2010–2018. Omsetning i millioner kroner

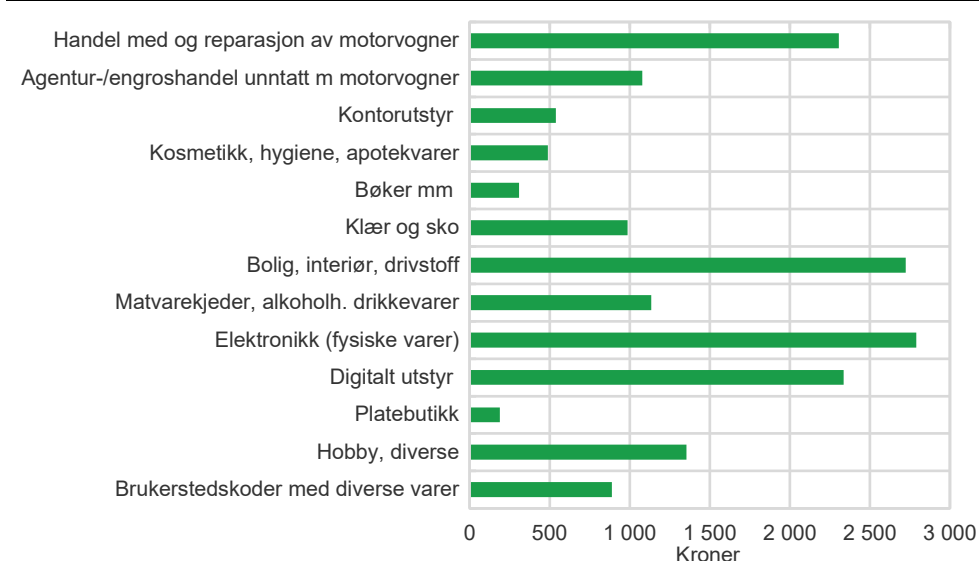

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som nevnt tidligere har det hittil blitt kjøpt lite varer med utenlandske kort i norske nettbutikker, men salget fra nettbutikkene til utlandet har steget en del, særlig siden 2015. I 2018 var omsetningen 705 millioner kroner. Veksten skyldes først og fremst mer kjøp av elektronikk (fysiske varer) og kosmetikk, hygiene- og apotekvarer. Samlet utgjorde disse to varegruppene vel 71 prosent av den samlede omsetningen fra kjøp med utenlandske kort i norske nettbutikker i 2018.

Figur 4.18 viser gjennomsnittsbetrag som ble betalt i 2018 for varekjøp med utenlandske kort i nettbutikker i Norge innenfor de ulike gruppene av varer.

Figur 4.18 Netthandel av varer med utenlandske kort i Norge etter varegrupper i 2018. Gjennomsnittsbetrag i kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Beløpene som utlendinger kjøper varer på nettet for fra Norge er gjennomgående større enn beløpene som innlendinger kjøper varer på nettet for fra utlandet. Gjennomsnittsbetøpet var, som for nordmenns netthandel i utlandet, lavest ved kjøp fra platebutikk, med 188 kroner i 2018. Det nest laveste beløpet gjaldt kjøp av bøker m.m. På samme måte som for nordmenns netthandel i utlandet var beløpene gjennomgående store for varegruppene elektronikk (fysiske varer) og bolig, interiør, drivstoff, henholdsvis 2 790 kroner og 2 723 kroner. Men i motsetning til lavt gjennomsnittsbetøp for nordmenns kjøp av digitalt utstyr på utenlandske nettsteder, så var gjennomsnittsbetøpet for utlendingenes tilsvarende netthandel i Norge på hele 2 366 kroner. Det skyldes kjøp av datamaskiner/programvare for forholdsvis store beløp.

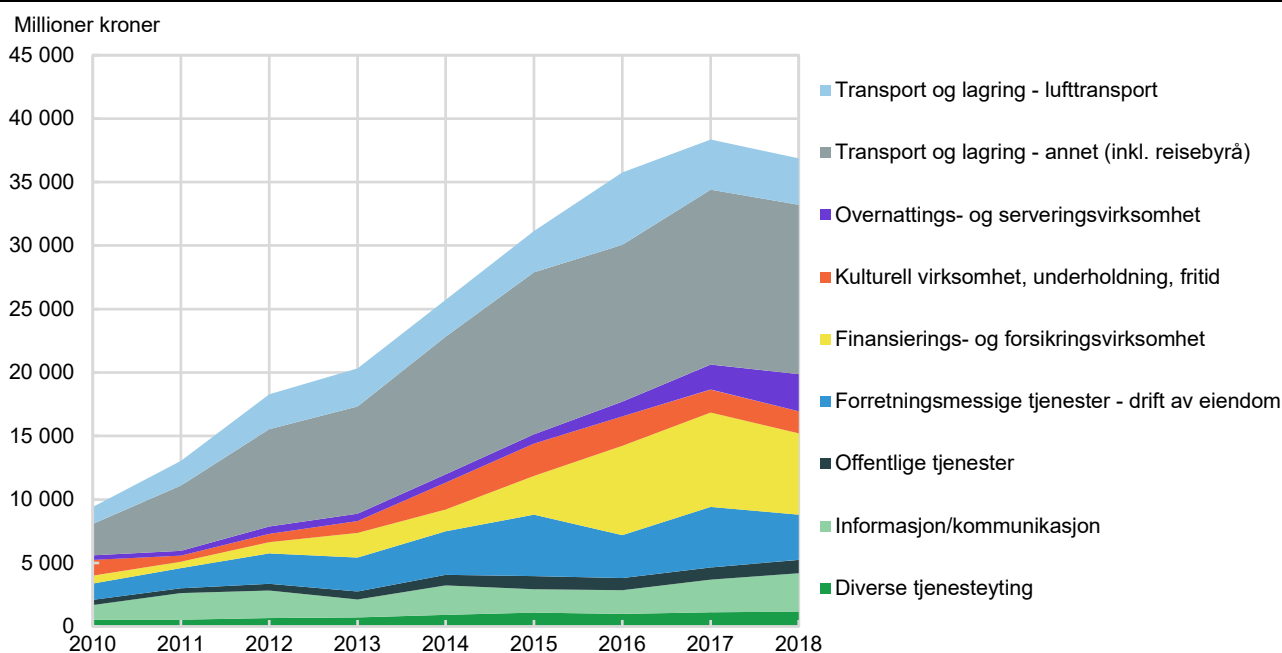
4.5. Netthandel av tjenester

Digitaliseringen de senere årene har bidratt til å gjøre mange tjenester lett tilgjengelig og godt egnet for netthandel fordi de enten kan konsumeres direkte på nettet, som ved strømming av filmer eller bøker, eller man får tilgang til tjenestene ved å laste ned billetter, som ved kjøp av reiser, konsertbilletter mm. Oversiktene nedenfor viser hvilke tjenester som kjøpes inndelt i grupper av tjenester.

Nordmenn netthandler mest til reiser i utlandet

En stor del av tjenestehandelen med norske kort på nett i utlandet gjelder kjøp i forbindelse med reiser, overnattings- og serveringsvirksomhet, som vist i figur 4.19. I 2018 ble det kjøpt transport- og lagringstjenester for 13,4 milliarder kroner, mot 2,5 milliarder kroner i 2010. Denne posten omfatter bilutleie, busser, parkeringsplasser, passasjerbåtfrakt og kjøp av reiser gjennom reiseselskaper. I tillegg ble det kjøpt flyreiser (lufttransport) for 3,7 milliarder kroner. I 2018 kjøpte innlendinger også overnattinger og serveringstjenester (restauranter mm.) på nett med kort i utlandet for 2,9 milliarder kroner, hvor det meste gjaldt overnattinger. Samlet utgjorde kjøpene av transport og overnattings- og serveringsvirksomhet 54 prosent av den samlede verdien av tjenestekjøpene i 2018, mot 44 prosent av verdien i 2010.

Figur 4.19 Netthandel av tjenester med norske kort i utlandet etter grupper av tjenester 2010–2018. Omsetning i millioner kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

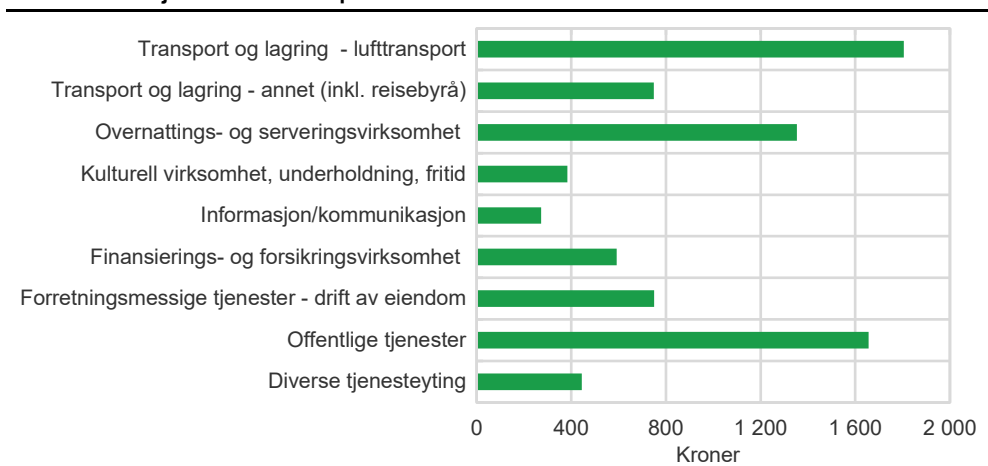
En annen post som har økt betydelig er finansierings- og forsikringsvirksomhet der betalinger med norske kort på nettet i utlandet hadde et volum på 6,4 milliarder kroner i 2018, tilsvarende 17 prosent av omsetningen dette året. Til sammenlikning ble det registrert betalinger for 627 millioner kroner på denne posten, som tilsvarte 7 prosent av verdien av tjenestekjøpene i 2010. Posten skal gjelde finansieringsinstitusjoners salg av tjenester, men det ser ut til at den i praksis blir brukt mer og mer til overføringer, som utbetalinger av lån o.a., noe som kan forklare veksten og tilsier at posten muligens burde omregistreres til å gjelde overføringer og ikke tjenester.

Det brukes også betydelige beløp på forretningsmessige tjenester og eiendomsdrift samt informasjons- og kommunikasjonstjenester. I 2018 betalte innlendinger 3,6 milliarder kroner med kort på nett i utlandet til forretningsmessige tjenester og eiendomsdrift mens 3 milliarder kroner gikk til informasjons- og kommunikasjonstjenester. Informasjons- og kommunikasjonstjenester omfatter blant annet brukerstedskode 5968 for markedsføring og salg av abonnement (forlagsvirksomhet), 4899 kabel-/betal-TV og 4816 datanettverk/ Informasjonstjenester. Disse brukerstedskodene omfatter nettsteder som selger Netflix, Spotify mv., som også selges gjennom nettbutikker med brukerstedskoder for digitale varer og «platebutikk», som omtales i kapittel 4.4, Netthandel av varer. I alt ble det registrert kjøp for 2 milliarder kroner på disse brukerstedene i 2018.

Tjenestegruppen kulturell virksomhet, underholdning, fritid utgjør bare vel en prosent av omsetningen med norske kort på nett til tjenester i utlandet. Denne tjenestegruppen omfatter også lotteri- og totalisatorspill.

Figur 4.20 viser gjennomsnittsbetøp som ble betalt i 2018 for kjøp av tjenester med norske kort i utenlandske nettbutikker innenfor de ulike gruppene av tjenester.

Figur 4.20 Netthandel av tjenester med norske kort i utlandet etter grupper av tjenester i 2018. Gjennomsnittsbetøp i kroner

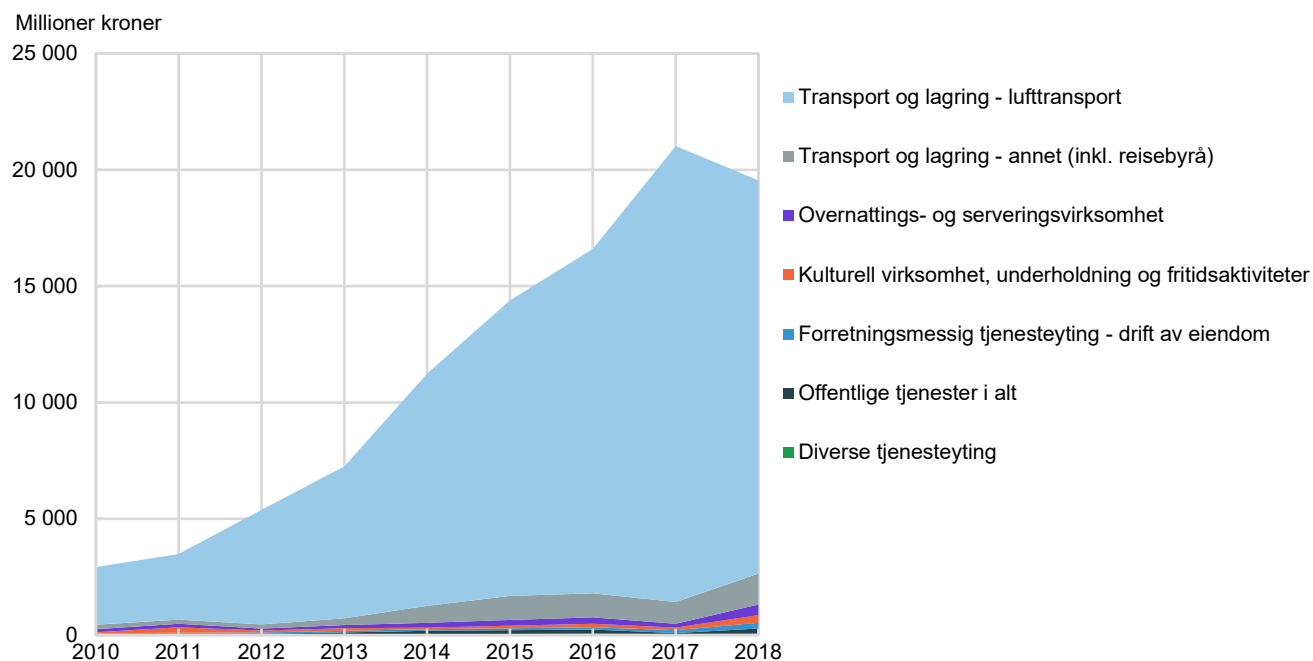
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som oversikten viser brukes det større beløp når det kjøpes en tjeneste enn en vare. Tjenestegruppen med lavest gjennomsnittsbetøp var informasjon/kommunikasjon med 273 kroner. Denne posten gjelder i praksis kjøp av enkelte produkter som også blir registrert på poster for digitale varer, som for eksempel Netflix. Gjennomsnittsbetøpet for tjenester knyttet til kulturell virksomhet, underholdning og fritid var nest lavest, 384 kroner. Denne gruppen omfatter kjøp av billetter til konserter mm. De høyeste gjennomsnittsbetøpene for kjøp av tjenester med norske kort på nett i utlandet i 2018 gjaldt kjøp av flyreiser med 1 805 kroner. Deretter fulgte kjøp av offentlige tjenester og overnatting og servering. De største beløpene registrert på offentlige tjenester gjelder undervisning på skoler og universiteter.

Utlendinger kjøper mest flybilletter på nett i Norge

Etterspørsel etter transporttjenester dominerer utlendingenes handel av tjenester med kort over internett i Norge, som figuren 4.21 viser. Netthandelen gjelder først og fremst flyreiser. Verdien av utlendingenes netthandel av flyreiser har utgjort mellom 80 og 93 prosent av verdien av alle tjenester siden 2010. I 2018 utgjorde handelen av flyreiser med utenlandske kort på nettet i Norge 16,9 milliarder kroner. Utlendingene lite transporttjenester utenom flyreiser med kort på nettet i Norge. I 2018 beløp slike kjøp seg 1,3 milliarder kroner tilsvarende 7 prosent av totalverdien

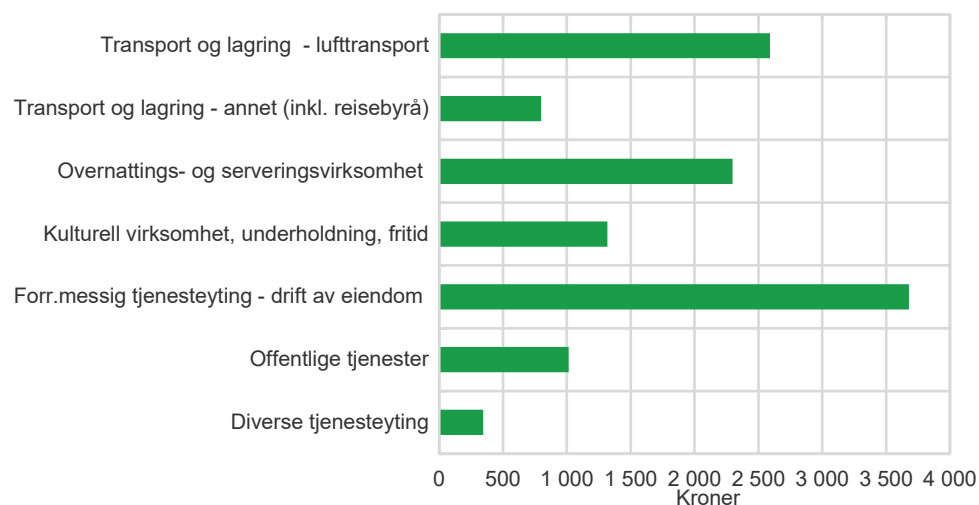
Figur 4.21 Netthandel av tjenester med utenlandske kort i Norge etter grupper av tjenester 2010–2018. Omsetning i millioner kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.22 viser gjennomsnittsbetrag som ble betalt i 2018 for kjøp av tjenester med utenlandske kort i norske nettbutikker innenfor de ulike gruppene av tjenester.

Figur 4.22 Netthandel av tjenester med utenlandske kort i Norge etter grupper av tjenester i 2018. Gjennomsnittsbetrag i kroner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

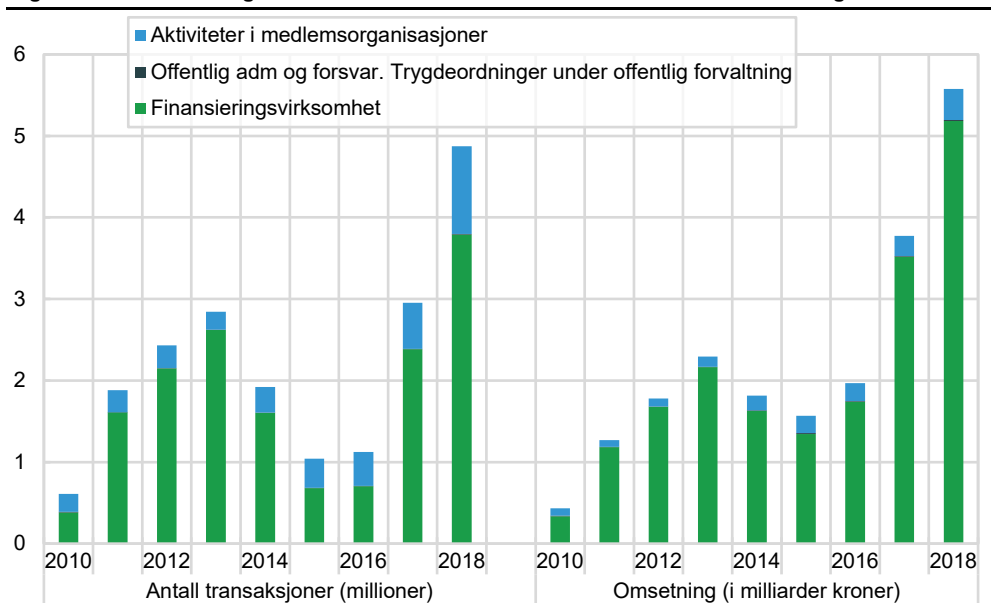
Beløpene som utlendinger bruker for hvert kjøp av tjenester over internett i Norge er høyere enn beløpene som nordmenn bruker på tjenester i utlandet. Utlendingene betalte minst for diverse tjenesteyting og transport og lagringstjenester unntatt flyreiser (reisebyrå mv.), henholdsvis 344 kroner og 797 kroner. For utenlandsk netthandel i Norge inngår blant annet informasjon/kommunikasjon i diverse tjenesteyting, og det lave gjennomsnittsbeløpet på denne posten skyldes forholdsvis mye kjøp av digitale tjenester på slike brukersteder. Det høyeste gjennomsnittsbeløpet gjaldt drift av eiendom med 3 679 kroner. Deretter kom transport og lagring (inklusive reisebyrå) og overnatting og servering.

4.6. Overføringer

Siden 2010 har antallet overføringer med norske kort i utlandet utgjort en synlig del av kortbruken. Denne kategorien har ligget på mellom en og 7 prosent av antallet betalinger med norske kort på utenlandske nettsted, mens verdien av overføringene har vært mellom 3 og 8 prosent. Bruken av utenlandske kort på nettet i Norge til overføringer har vært mindre enn en prosent i hele perioden, og deler av tallmaterialet er for lite til å offentliggjøres.

Overføringene kan inndeles i finansielle transaksjoner, herunder pengeoverføringer gjennom banker mv., overføringer til offentlige enheter (avgifter, skatter, toll mv.) og overføringer til private organisasjoner/medlemsorganisasjoner. Figur 4.21 viser oversikt over overføringer med norske kort i utlandet etter formålet med overføringene i perioden 2010 – 2018.

Figur 4.23 Overføringer med norske kort til utlandet etter formål med overføringene 2010-2018

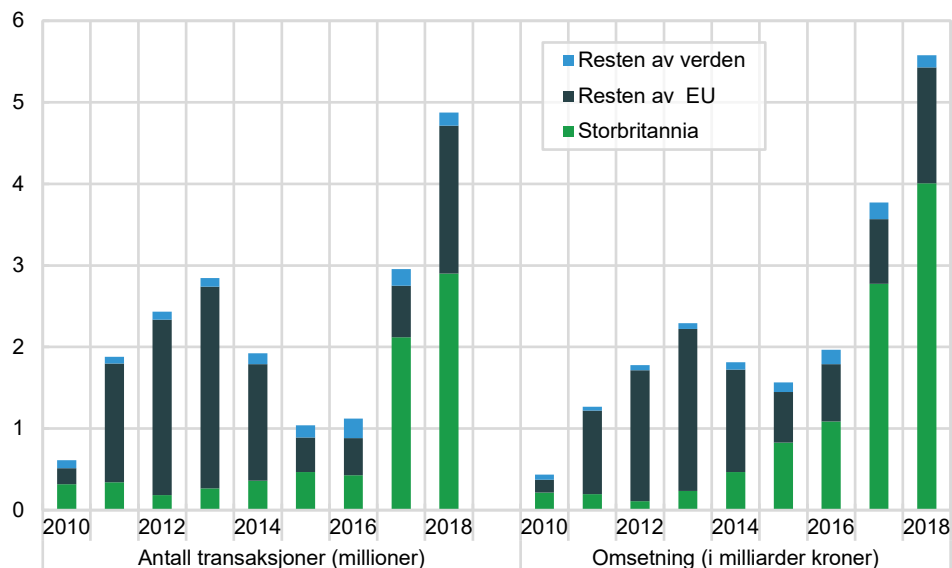

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den dominerende delen av overføringer gjelder finansielle overføringer, som omfatter elektroniske pengeoverføringer gjennom banker eller finansieringsforetak til egne utenlandske konti (eks. en PayPal-konto) eller til andre i utlandet. Antall betalinger og verdien av betalingene har variert, noe som både kan skyldes endringer i bruk av brukerstedskoder som gjelder finansielle transaksjoner og store variasjoner i beløp. Både antall finansielle overføringer og verdien av disse var høyest i 2018. I alt ble det registrert finansielle overføringer for totalt 5,2 milliarder kroner. Dette tilsvarte 93 prosent av verdien av overføringene som fant sted med norske kort på nett i utlandet.

En betydelig del av overføringene særlig de to siste årene har skjedd til Storbritannia, se figur 4.22. I alt ble det registrert overføringer av beløp til Storbritannia for totalt 4 milliarder kroner i 2018. tillegg ble det registrert overføringer for totalt 1,4 milliarder kroner til andre EU-land.

Figur 4.24 Overføringer med norske kort til utlandet etter hvor beløp er overført 2010-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5. Beregninger av utenlandsk netthandel i nasjonalregnskapet og netthandel til under 350 kroner

5.1. Om beregningene

Nasjonalregnskapet skal beskrive alle vare- og tjenestestrømmer i økonomien. I hovedrevisjonen for 2014 ble det avdekket huller i nasjonalregnskapet som følge av at tall for husholdningenes direkteimport av varer og tjenester manglet. Med det menes import av varer og tjenester som innføres og forbrukes i Norge, og som ikke faller inn under begrepet reisetrafikk. Det man manglet var blant annet tall for import av varer til en verdi under 200 (senere 350) kroner da disse ikke var deklarasjonspliktige. Videre manglet tall for import og konsum av tjenester der nordmenn mottar tjenester fra utlendinger uten selv å dra til utlandet. Et eksempel er spilltjenester nordmenn konsumerer i Norge, men som kjøpes av utenlandske virksomheter over internett. (Halvorsen, 2014)

For å dekke disse hullene tok nasjonalregnskapet blant annet i bruk transaksjonsdata for grensekryssende betalinger med kort.

Varer

Beregninger i nasjonalregnskapet av husholdningenes import av varer er blant annet dokumentert i Tore Halvorsen (2018):

«Norske husholdningers kjøp av varer fra utenlandske forhandlere, utover de kjøpene som foretas på reise i utlandet, føres i nasjonalregnskapet som ordinær vareimport. Kilden for ordinær vareimport er statistikken «Utenrikshandel med varer» (UHV). Statistikken bygger på toll-deklarasjoner som importørene må fylle ut. Her må importøren identifiseres enten gjennom organisasjonsnummer eller personnummer. Vareimport med angitt personnummer i deklarasjonen antas å være import til husholdninger» (s. 10).

UHV mangler imidlertid import av varer til en verdi under 350 kroner da disse ikke er deklarasjonspliktige. Til å beregne omfanget av denne importen benyttes data for grensekryssende betalinger med kort (videre kalt kortdata). Helt konkret benyttes omsetningstall for norske kort brukt i utlandet der kortet ikke har vært i kontakt med en betalingsterminal, dvs. det kortselskapene selv omtaler som «card not present». Det finnes kontaktløse transaksjoner mot betalingsterminaler i butikker mv. som per i dag kan havne under dette begrepet, men broparten er antageligvis å regne som netthandel. Nasjonalregnskapets definisjon for varer skiller seg fra definisjonen i statistikk for grensekryssende betalinger med kort fordi førstnevnte ønsker å måle verdien av de fysiske varene som innføres til Norge. Derfor ekskluderes brukersteder som primært kan tenkes å selge digitale varer. Disse er: programvaresalg, platebutikk, og digitale varer. Videre har SSB informasjon om privatpersoners import av varer over 350 kroner gjennom tolldeklarasjoner og UHV. Differansen mellom nivået fra kortdataene og nivået basert på UHV og tolldeklarasjoner brukes for å beregne husholdningenes import av varer under 350 kroner.

Tjenester

For husholdningenes utenlandske netthandel av tjenester brukes utelukkende kortdata. Som for beregningene av netthandel med varer benyttes omsetningstall for norske kort brukt i utlandet der kortet ikke har vært i kontakt med en betalingsterminal, for brukersteder som primært kan tenkes å selge tjenester.

Videre er man kun ute etter tjenester som faktisk leveres og konsumeres over internett. Det er mange tjenester som betales over internett, men som for eksempel konsumeres på reise. Slike tjenester inngår i nasjonalregnskapets beregninger av reisetraffikk som fanges opp gjennom SSBs grensehandel- og reiseundersøkelser. For å unngå dobbelttelling inkluderes ikke brukersteder som kan tenkes å selge slike tjenester, for eksempel brukersteder som selger transport- og overnattingstjenester. Det samlede beløpet for utenlandsk netthandel av tjenester fordeles på utvalgte tjenestetyper, blant annet underholdning, spill og IT-tjenester. (Halvorsen, 2018).

5.2. Kilder til usikkerhet i nasjonalregnskapets bruk av kortdata

Det er flere kilder til usikkerhet i nasjonalregnskapets bruk av kortdata. Flere av disse har opphav i vurderingene av statistikken for grensekryssende betalinger med kort over internett som omtalt i kapittel 3.1. I det følgende nevnes forhold av særlig betydning for nasjonalregnskapet.

- Mangel på kjennskap til hvilke bedrifter som ligger bak tallene og faktisk kjennskap til hva betalingene gjelder gir usikkerhet i forhold til korrekte skiller mellom varer, tjenester og overføringer.
- Mangel på kjennskap til om korteier er en bedrift eller person. Som omtalt i kapittel 3.1 i avsnittet om skille mellom personer og foretak er den registrerte andelen betalinger med kort tilhørende bedrifter lav (3 prosent for beløp under 25 000 kroner). Videre er det grunn til å anta at bedriftskort i vesentlig grad brukes på brukersteder som selger transport- og overnattingstjenester i forbindelse med jobbreiser. Disse brukerstedene er som nevnt tidligere ikke inkludert da nasjonalregnskapet har andre kilder for slike tjenester.
- Manglende kjennskap til hvordan foretak organiserer netthandelen sin kan gi usikkerhet knyttet til tall for import og konsum. Hvis man eksempelvis kjøper noe på et norsk nettsted mens betalingen går til et utenlandsk foretak vil betalingen bli registrert som utenlandsk netthandel. Om betalingen likevel til slutt finner veien til den norske nettbutikken vil den inngå i omsetningen til detaljhandelsnæringen, som er det som bestemmer øvrig norsk innenlandsk konsum. I et slikt tilfelle vil kjøpet telles som både konsum og import to ganger i nasjonalregnskapet.. Hvis omsetningen til nettstedet i stedet tilfaller ett av nettbutikkens selskaper i utlandet og privatpersonene som handler i nettbutikken i tillegg ender opp som importør i statistikken for utenrikshandel med varer, vil det være korrekt å legge til omsetningen som import og konsum i nasjonalregnskapet.

Flere av disse usikkerhetene ble nevnt i Utkilen (2013), men samtidig var resultatene i tråd med andre kilder, og beregningsopplegget ble beholdt. Siden 2013 har imidlertid omsetningen for norske kort brukt i utlandet, der kortet ikke har vært i kontakt med en betalingsterminal, økt betraktelig. I forbindelse med nasjonalregnskapets hovedrevisjon i 2019 ble derfor beregningsopplegget gjennomgått på nytt og enkelte nedringer ble innarbeidet. Noen brukersteder som tidligere ble regnet som tjenester ble fjernet da de bakenforliggende transaksjonene mest sannsynlig var overføringer. Et eksempel på dette er brukersted 4829 Elektroniske pengeoverføringer. Videre ble nivået for utenlandsk netthandel med varer nedjustert med om lag en firedel for å korrigere for antatte dobbeltregistreringer når kortdata brukes sammen med informasjon om import basert på tolldata.

5.3. Nasjonalregnskapets tall for utenlandsk netthandel og import av varer for under 350 kroner

Tabell 5.1 gir en oversikt over nasjonalregnskapets beregninger av utenlandsk netthandel med både varer og tjenester¹⁴. Nivåene for utenlandsk netthandel baserer seg på omsetningen fra et utvalg brukerstedskoder fra statistikk for grensekryssende betalinger med kort.

Husholdningenes import av varer til en verdi under 350 kroner er fremkommet ved å trekke ut privatpersoners import over 350 kroner fra tallene for beregnet netthandel av varer fra utlandet.

Tabell 5.1 Tall fra nasjonalregnskapet for netthandel fra utlandet og netthandel som gjelder vareimport under 350 kroner i 2015–2017. Millioner kroner

	2015	2016	2017
Utenlandsk netthandel av varer	9 314	10 306	12 098
Husholdningenes import over 350 kroner (tolldeklarasjoner)	3 794	3 855	4 439
Husholdningens import under 350 kroner (beregnet residualt)	5 520	6 451	7 659
Utenlandsk netthandel av tjenester	8 894	10 960	13 079

Kilde: Kilde: Statistisk sentralbyrå

Merk at tall i statistikken for grensekryssende betalinger med kort over internett viser all registrert bruk av kort over landegrensene, mens beregnede tall for netthandel i utlandet til nasjonalregnskapet er lavere. Lavere tall for varer skyldes at kjøp registrert på MCC-koder for digitale varer regnes som varer i kortstatistikken og tjenester i nasjonalregnskapet. Dette gir også opphav til andre tall for tjenester.

Videre er det slik at nasjonalregnskapets nivå for varer har blitt trukket ned med om lag en fjerdedel grunnet usikkerhet samt potensialet for dobbelttelling av import og konsum. Beregningene av kjøpene av varer for under 350 kroner har utgangspunkt i nasjonalregnskapets tall for varehandel på nettet. Det er grunn til å tro at andelen kjøp for under 350 kroner av den større mengden varer i statistikken for grensekryssende betalinger med kort er høyere. I sistnevnte statistikk er det mange små beløp for digitale varer mv. Lavere tall for tjenester skyldes at tallene bare omfatter tjenester som leveres og konsumeres på nettet.

¹⁴ Endelig nasjonalregnskap foreligger t.o.m. 2017.

6. Statistikk for utenrikshandel basert på tolldata

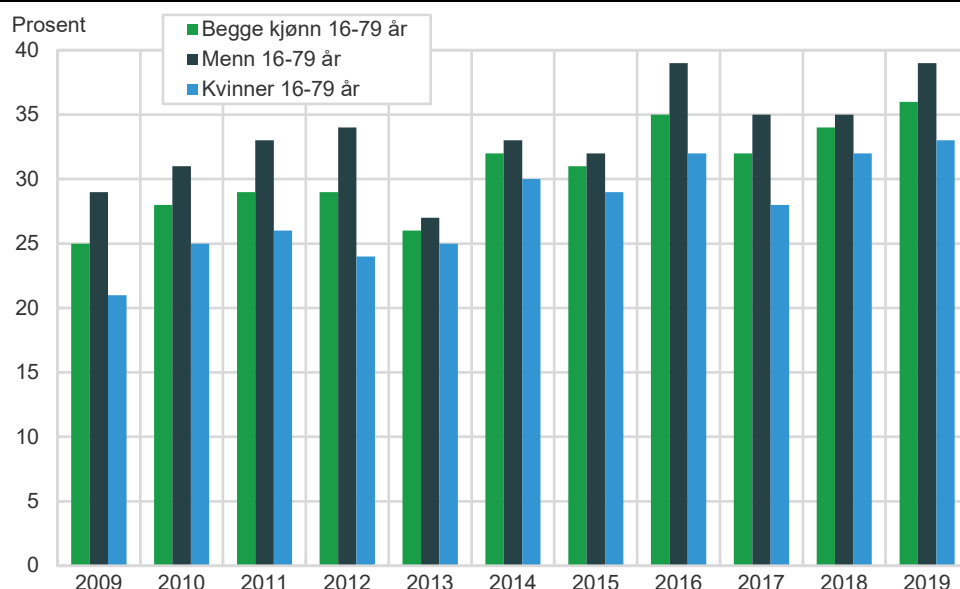
Det har vært en kraftig vekst i omfanget av såkalte samlefortollinger, det vil si privatpersoners forenklete import av varer av lav verdi, etter at den øvre verdigrensen ble økt i 2015. I månedene før endringen lå importen på mellom 20 og 40 millioner kroner per måned, mens gjennomsnittet for de fire siste månedene i 2015 var en import på 82 millioner kroner. I 2015 som helhet var importen på 613 millioner kroner på dette varenummeret, noe som økte til 1,1 milliarder i 2016.

Samtidig ser vi en halvering av verdien av privatpersoners import på andre varenumre, det vil si utenom ordningen for samlefortollinger, fra 700 millioner i 2015 til 350 millioner i 2016. For denne importen er det mulig å se hvilke varetyper som er mest betydningsfulle. I årene 2010-2019 utgjorde klær og tekstilvarer i overkant av en femtedel av importen deklart av privatpersoner. Det er også her vi har registrert det største fallet i importen i absolutte størrelser. Fra 2014 til 2016 falt privatpersoners deklarte import med nesten 94 millioner kroner. Den nest største varegruppen er kategorien som omfatter elektronikk og elektrisk materiell, med en andel på mellom 10 og 15 i årene 2010-2019. Kategorien som omfatter deler til kjøretøyer utgjorde rundt 13 prosent i årene før 2016, og i overkant av 8 prosent i 2016 og årene etter.

7. Netthandel fra ulike leverandørland etter kjønn og alder 2009–2019

Figur 7.1 viser andelen personer i ulike aldersgrupper som har kjøpt eller bestilt varer eller tjenester på nett fra leverandører i EU-land. Grafen viser utviklingen i kjøp og bestillinger i perioden 2009-2019. Det har vært en jevn økning siden 2009, da andelen lå på 25 prosent, til 2019 da andelen var 36 prosent. Vi ser også at andelen som har svart ja er høyere blant menn enn kvinner.

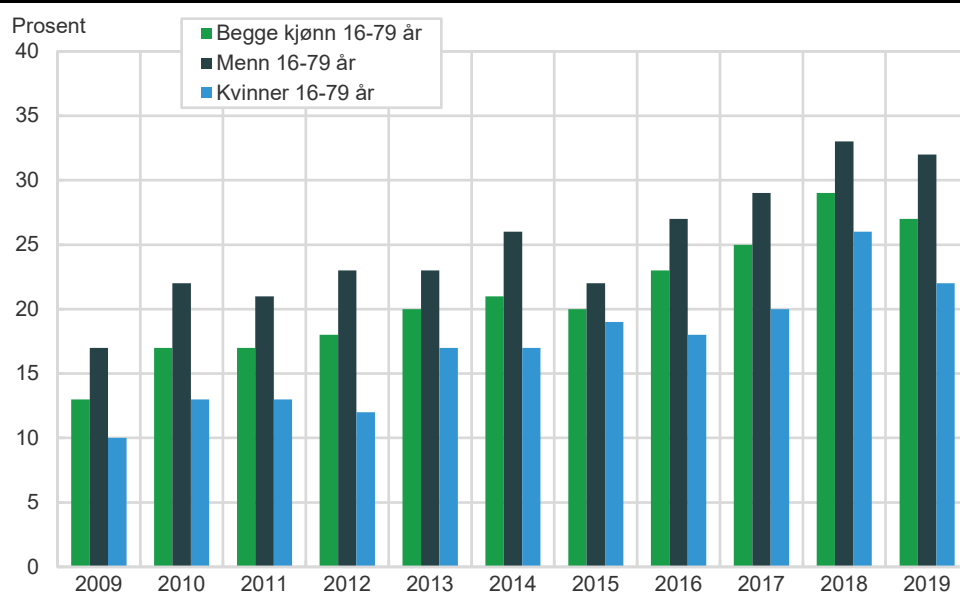
Figur 7.1 Netthandel fra EU-land etter kjønn og alder 2009–2019 i prosent av befolkningen

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 7.2 viser utviklingen i kjøp og bestillinger av varer eller tjenester fra leverandører fra resten av verden i perioden 2009-2019. Utviklingen har vært tilsvarende den i figur 7.1, fra 13 prosent i 2009 til 27 prosent i 2019.

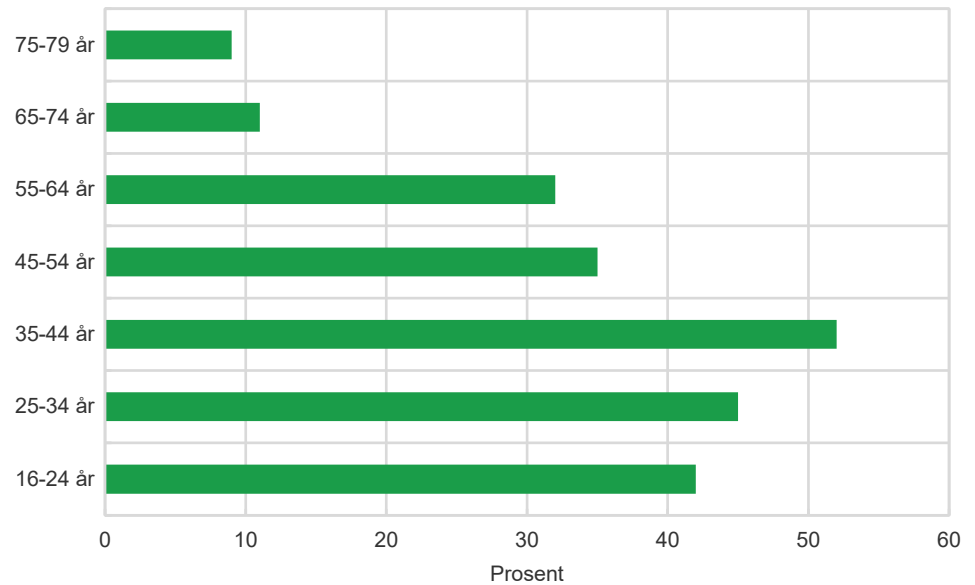
Figur 7.2 Netthandel fra resten av verden etter kjønn og alder 2009–2019 i prosent av befolkningen

Kilde: Statistisk sentralbyrå

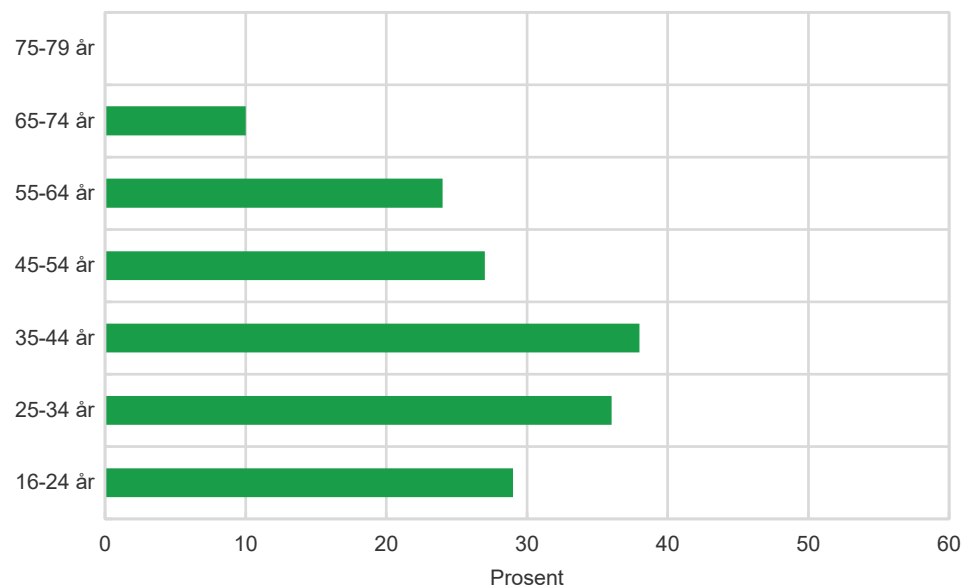
Figurene 7.3 og 7.4 viser andelen i ulike aldersgrupper som har kjøpt eller bestilt varer eller tjenester fra leverandører i henholdsvis EU-land og resten av verden i 2019. Andelen er høyest blant aldersgruppene 25-34 år og 35-44 år i begge figurer. For aldersgruppen 75-79 år er det null respondenter som har svart at de har kjøpt eller bestilt varer eller tjenester fra resten av verden.

Figur 7.3 Netthandel fra EU-land etter alder i 2019 i prosent av befolkningen

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 7.4 Netthandel fra resten av verden etter alder i 2019 i prosent av befolkningen

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Referanser

Norges Banks Memo 1/2019 Kunderetta betalingsformidling: <https://www.norges-bank.no/aktuelt/nyheter-og-hendelser/Publikasjoner/Norges-Bank-Memo-/2019/norges-bank-memo-12019/>

Halvorsen, T. (2014). Hovedrevisjon 2014: Manglende import av varer og tjenester. Upublisert notat. Statistisk sentralbyrå.

Halvorsen, T. (2018). Husholdningenes netthandel: Dokumentasjonsnotat (Notater 2018/39). Hentet fra https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/_attachment/364921?_ts=166579a3d50

Utkilen, J. (2013). Bruk av kortdata i nasjonalregnskapet. Upublisert notat. Statistisk sentralbyrå.

Statistikk for utenrikshandel med varer og tjenester:
<https://www.ssb.no/utenriksokonomi?de=Utenrikshandel>

Statistikk for bruk av IKT i husholdningene <https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/statistikker/ikthus>

Statistikk for handel mot norske nettsteder: <https://www.ssb.no/varehandel-og-tjenesteyting/artikler-og-publikasjoner/netthandelen-opp-5-6-prosent>

Vedlegg A:**Grensekryssende betalinger med kort** (last ned tabeller i Excel)

- A1. Norske kort i utlandet. Varer
- A2. Norske kort i utlandet. Tjenester
- A3. Norske kort i utlandet. Overføringer
- A4. Utenlandske kort i Norge. Varer
- A5. Utenlandske kort i Norge. Tjenester
- A6. Utenlandske kort i Norge. Overføringer

Vedlegg B:**Tolldata** (last ned tabeller i Excel)

- B1 Samlefortollinger, import, uten forsvaret
- B2 Tolldeklarasjoner deklart av privatpersoner, import verdi inntil 3000 kr

Figurregister

Figur 4.1	Betalinger over internett med norske kort i utlandet som prosentdel av alle betalinger med norske kort i utlandet i 2010-2018	20
Figur 4.2	Betalinger over internett med utenlandske kort i Norge som prosentdel av alle betalinger med utenlandske kort i Norge i 2010-2018	20
Figur 4.3	Betalinger over internett med norske kort i utlandet etter hovedgrupper av kortbruk 2010-2018	21
Figur 4.4	Gjennomsnittsbetrag ved betalinger over internett med norske kort i utlandet etter hovedgrupper av kortbruk 2010-2018	22
Figur 4.5	Betalinger over internett med utenlandske kort i Norge etter hovedgrupper av kortbruk 2010-2018	23
Figur 4.6	Gjennomsnittsbetrag ved betalinger med utenlandske kort i Norge etter hovedgrupper av kortbruk 2010-2018	23
Figur 4.7	Betalinger over internett norske kort i utlandet etter hvor kort er brukt 2010-2018	24
Figur 4.8	Betalinger over internett norske kort i utlandet etter hovedkategorier bruk i og utenfor EU 2010-2018	25
Figur 4.9	Kjøp av varer med norske kort over internett i EU-land i 2018	26
Figur 4.10	Kjøp av tjenester med norske kort over internett i EU-land i 2018	26
Figur 4.11	Betalinger over internett med utenlandske kort i Norge etter hvor kort er utstedt 2010-2018	27
Figur 4.12	Betalinger over internett i Norge med kort utstedt i og utenfor EU etter hovedkategorier bruk av kort 2010-2018	28
Figur 4.13	Kjøp av tjenester over internett i Norge med kort fra EU-land i 2018	29
Figur 4.14	Kjøp av varer over internett i Norge med kort fra EU-land i 2018	29
Figur 4.15	Netthandel av varer med norske kort i utlandet etter varegrupper 2010-2018. Omsetning i millioner kroner	30
Figur 4.16	Netthandel av varer med norske kort i utlandet etter varegrupper i 2018. Gjennomsnittsbetrag i kroner	31
Figur 4.17	Netthandel av varer med utenlandske kort i Norge etter varegrupper 2010-2018. Omsetning i millioner kroner	32
Figur 4.18	Netthandel av varer med utenlandske kort i Norge etter varegrupper i 2018. Gjennomsnittsbetrag i kroner	32
Figur 4.19	Netthandel av tjenester med norske kort i utlandet etter grupper av tjenester 2010-2018. Omsetning i millioner kroner	33
Figur 4.20	Netthandel av tjenester med norske kort i utlandet etter grupper av tjenester i 2018. Gjennomsnittsbetrag i kroner	34
Figur 4.21	Netthandel av tjenester med utenlandske kort i Norge etter grupper av tjenester 2010-2018. Omsetning i millioner kroner	35
Figur 4.22	Netthandel av tjenester med utenlandske kort i Norge etter grupper av tjenester i 2018. Gjennomsnittsbetrag i kroner	35
Figur 4.23	Overføringer med norske kort til utlandet etter formål med overføringene 2010-2018	36
Figur 4.24	Overføringer med norske kort til utlandet etter hvor beløp er overført 2010-2018	37
Figur 7.1	Netthandel fra EU-land etter kjønn og alder 2009-2019 i prosent av befolkningen	42
Figur 7.2	Netthandel fra resten av verden etter kjønn og alder 2009-2019 i prosent av befolkningen	42
Figur 7.3	Netthandel fra EU-land etter alder i 2019 i prosent av befolkningen	43
Figur 7.4	Netthandel fra resten av verden etter alder i 2019 i prosent av befolkningen	43

Tabellregister

Tabell 2.1	Virksomheter i næringsgruppe 47.91 Postordrehandel og handel over internett, som er med i SSBs terminvise statistikk. Omsetning i mill. kroner..	12
Tabell 2.2	Foretak som ikke er med i SSBs terminvise statistikk. Omsetning i mill. kroner.....	12
Tabell 4.1	Grensekryssende betalinger med kort på stedet og over internett. Millioner transaksjoner	18
Tabell 4.2	Grensekryssende betalinger med kort på stedet og over internett. Milliarder kroner	18
Tabell 5.1	Tall fra nasjonalregnskapet for netthandel fra utlandet og netthandel som gjelder vareimport under 350 kroner i 2015–2017. Millioner kroner	40

© Statistisk sentralbyrå, 2020

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1060-5 (trykt)

ISBN 978-82-587-1061-2 (elektronisk)

ISSN 0806-2056